

DIRVA

KALTĖS KLAUSIMU

Kas atsakingas už Vietnamo katastrofą?

Katastrofa Vietname iš-
kėlė klausimą, kas gi už ją
atsakingas? Amerikiečiai,
ypač dabartinis kongresas,
atsisakęs skirti administra-
cijos prašomas lėšas, ar Sai-
gono vyriausybė? Pirmosios
pažiūros šalininkai teigia,
kad kaltė ar bent didelė jos
dalis tenka Washingtonui,
nes kongreso dauguma, atsi-
sakydama skirti reikalingas
sumas, paralyžavo vietnamie-
čių kovingumą ir valią pa-
sipriešinti komunistams iki
tokio laipsnio, kad Saigono

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

ar priimti į JAV. Šiuo tarpu
dar neaišku, ką pasirinks
prezidentas, kuris žadėjo kal-
bėti šį ketvirtadienį ir ar
jam pritars kongresas, ku-
ris vadinamajai humanitari-
nei pagalbai yra palankiau
nusiteikęs negu karinei. Ga-
limas net toks paradoksas,
kad galų gale JAV pasiųs
maisto šiauriniam Vietna-
mui, tuo būdu jam padėda-
mos išspręsti jo pavaldinių
maitinimo problemą!

energingesnei užsienio poli-
tikai ji tačiau daug mažiau
tinka. Visai netinka ji kraš-
tui, kuriam gresia užsienio
priešas. Tokiam Pietų Viet-
namui reikėjo diktatūros.
Milijonai pabėgėlių nubalsa-
vo kojomis, kad komunis-
tai jiems nepatinka. Činiš-
ka tiesa yra tokia, kad jiems
ir mirti už savo laisvę ne-
sinori. Tam reikia prievar-
tos.

Pagaliau dar vienas daly-
kas. Palikimo Vietnamo sa-
vo likimui šalininkai teigia,
kad tas pavyzdys neturės
įtakos Amerikos prestižui
kitose pasaulio dalyse. Gir-
di, būtų visai kitas daly-
kas, jei komunistai pultų Va-
karų Berlyną, kas jau būtų
gyvybinis klausimas ir JAV
ir jų sąjungininkams! Su
tuo nenorėčiau sutikti. Ne
tik vietnamiečiai nori, kad
amerikiečiai vieni jiems iš-
trauktų kaštonus iš anglių.
Praktiškai nė vienas NATO
sąjungos dalyvių neišpildė
bendro karinio plano. Visi
jie mažiau skyrė kariniams
reikalams negu amerikiečiai
pageidavo, o prancūzai iš vi-
so kariniuose pasirengimuo-
se atsisakė dalyvauti, logiš-
kai galvodami, kad kol ko-
munistai prieis prie Pran-
cūzijos, jie jau turės pradė-
ti kariauti su Amerika. At-
seit, ne tik vietnamiečiai,
be ir europiečiai nori išnau-
doti Jungtinės Amerikos
Valstybes. Jei esi galingas,
turi ir atitinkamai elgtis.

Dėl viso to suvedant lai-
kiną balansą galima sutikti
kad JAV suklydo išvėlu-
sios į Indokiniją, dar blo-
giau, kad joms nepasisekė
garbingai pasitraukti. Pa-
sitraukimas primena pasku-
tinių dienų įvykiai, yra pati
sunkiausia karinė ir politinė
operacija.

LIETUVIAI RESPUBLIKONAI RUOŠIASI Į KONVENCIJĄ

Š. m. gegužės 16, 17 ir
18 dienomis Washingtono
įvyks visų Amerikos tautų
respublikonų suvažiavimas.
Šiai organizacijai, kuri va-
dinasi "National Republi-
can Heritage Groups (Na-
tionalities) Council" pri-
klauso 30 tautų apie 1000
klubų. Perteiktais metais šios
organizacijos valdyboje lie-
tuviai turėjo tris svarbius
postus. Šiomet į nominacijų
komitetą buvo paskirti du
lietuviai (J. Genys ir A. No-
vošitis), ir į valdybą nomi-
navo net šešis lietuvius.
Rinkimai įvyks laike kon-
vencijos, ir mums yra labai
svarbu savo žmones išrinkti.
Lietuvių balsų skaičius
priklausys nuo to kiek klubų
sumokės nario mokestį
(po \$12.50 už klubą), ir kiek
klubų patieks iki šio mėne-
sio pabaigos narių sąrašus
(bent po 25 žmones nuo klub-
bo).

Lietuvių dalyvavimas šio-
je organizacijoje ir turėjimas
savų žmonių valdyboje
yra labai svarbus ieškant
draugų Lietuvos laisvei at-
gauti.

Respublikonų Tautinių
Grupių Konvencijoje Wa-
shingtone bus daug žymių
žmonių ir dalyvių bus pri-
imti bei pavaišinti Baltuo-
siuose Rūmuose. Tikimasi,

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Elizabetho skyriaus 1975 m. valdyba.
Sėdi iš kairės: Julius Veblaitis, pirm. Vytautas Abraitis ir Petras Lanys. Stovi:
Vincas Misiūnas ir Pranas Damijonaitis.

ALT S-gos Elizabetho skyrius -- tūkstantininkas

JULIUS VEBLAITIS

Rodos taip neseniai bu-
vo, tačiau jau sukako ketvir-
tis šimtmečio nuo to laiko,
kada didžioji pokario lietu-
vių banga pasiekė Šiaurės
Amerikos krantus ir įsikūrė
čia psatoviam gyvenimui.
Atvyko jie iš sudaužytos
Vokietijos miestų griuvėsių
kaip beturčiai ir benamiai,
tačiau su noru ir viltimi
kaip nors greičiau įsikurti
ir vėl tapti normalaus gy-
venimo žmonėmis. Naujieji
ateiviai siekė ne vien tik
ekonominio gerbūvio, bet jie
troško išlikti taip pat tau-
tiškai gyvais ir sąmoningais
lietuviais.

Pradžioje visuomeninis
darbas vystėsi natūraliai,
beveik spontaniškai. Ir tai
įvyko daugiausia dėl to, kad
mes bent ekonomiškai požiū-
riu, buvome kone visi lygūs.
Dvasioje nepalaužti ir nesu-
žaloti, ištikimi lietuviškam
idealui, visi naujakūriai kibo
į lietuviško darbo dirvonus.
Kiekvienoje kolonijoje lie-

tuviškas darbas tiesiog užvi-
rė ir visuomeninio darbo bi-
čių buvo pilni aviliai.

Atvykę radome nemažai
jau čia veikiančių sambūrių
bei organizacijų, tačiau jų
veikla daugiausia ribojasi
apie savas gyvenvietes ir
parapijas. Naujieji ateiviai
atsivežė tada dar čia negir-
dėtą Lietuvių Bendruome-
nę, Ateitininkus, Tautinę
Sąjungą, Lietuvos Skautus
ir kitas organizacijas.

Tautinės Sąjungos sky-
rius Elizabetho buvo įsteig-
tas 1952 metais spalio 19 die-
ną. Pradžioje buvo keturio-
lika narių ir valdybą sudarė
Bals Vyliadas, Danielius
Švenčiūnas ir Algirdas Zen-
kus, tik grįžęs iš Korėjos
karo. Pradžiai nebuvo ypa-
tingai lengva, nes vietinių
seniau įsikūrusių lietuvių,
pritarimas ar nepritarimas
buvo gana pasyvus. Pirmas-
sis dešimtmėtis vis dėl to
veiklą pamažu plėtė ir narių
skaičius augo. Buvo ruošia-
mi įvairūs minėjimai, kon-
certai, pobūviai ir įvesta vi-
na naujovė: kasmet skyrius
surengia rugsėjo mėnesį
senosios Lietuvos Tautos
Šventės minėjimą. Ir nuo
to laiko šitės minėjimai yra
virtę kasmetine tradicija.
Jų metu su paskaitomis čia
yra dalyvavę Juozas Tyslia-
va, Lietuvos Gen. Konsulas
Jonas Budrys, Algirdas Bud-
reckis, Vytautas Abraitis,
Antanas Diržys, Dr. Bro-
nius Nemickas, Vilijus Bražė-
nas, Jonas Jurekūnas, Emili-
ja Čekienė, Dr. Kazys Bo-
belis, Teodoras Blinstrubas,
Antanas Sabalius, Dr. Jonas
Bals ir kiti. Muzikinei pro-
gramai išpildyti čia yra daly-
vavę daugelis mūsų iškilių
menininkų. Po minėjimų ofi-
cialiosios dalies paprastai

vyksta vakarienė su pasi-
linksminimais ir šokiais.

Po Juozo Juškos pirminin-
ku išrinktas Petras Lanys
skyriaus veiklą žymiai pagy-
vino. Narių skaičius pradė-
jo augti tiek, kad perėjo 50
asmenų ribą. 1969-ais metais
šio skyriaus vicepirmininkas
ir veteranas veikėjas Albi-
nas Trečiokas, Sąjungos
suvažiavimo metu New Yor-
ke buvo pakeltas į ALTS-
gos garbės narius.

Šia proga yra pravartu
paminėti tai, kad Eliza-
betho skyrius turi vieną
ypatingai darbštų Dirvos tal-
kininką Stasį Lukoševičių.
Jis yra energingas tauti-
nės spaudos lėšų telkėjas.
Lyg koks pakeičiamas pili-
grimas jis nuolat beldžia-
si į prekybininkų ir šiaip
eilinių žmonių duris ieško-
damas naujų skaitytojų, pra-
šydamas šventinių sveikini-
mų, ir skelbimų, o Vilties
Draugijai suranda naujų na-
rių ir, žinoma, įnašų. Stasys
Lukoševičius yra pensinin-
kas be automobilio ir, nors
būdamas gana menkos svei-
katos per paskutinius devy-
nius metus Dirvai ir Vilčiai
yra stielkęs 2,985 dolerius.
Tik pastaraisiais metais dėl
susilpnėjusios sveikatos
susilpnėjusios sveikatos jam
kartais padeda vienas kitas
motorizuotas talkininkas.
Jeigu ir kitose kolonijose bū-
tų bent po vieną tokį pasi-
ryžėlį, tai nesunku įsivaiz-
duoti, kad lietuviškų laikraš-
čių padėtis ir ateitis bū-
tų kur kas tvirtesnė ir gied
resnė.

Ruošiamam Tautinės Są-
jungos leidiniui Tautos Ke-
liu Elizabetho dvidešimt
dviejų metų veiklos duome-
nis surinko ir bendrą ap-
(Nukelta į 2 psl.)

ALTS-gos Elizabetho skyriaus nariai 1975 m. vasario mėn. susirinkimo metu.

vyriausybės nutarimas ati-
traukti savo kariuomenę iš
sunkiau apginamų vietų su-
kėlė visuotinę paniką, kurios
pasėkoje komunistai be ko-
vos užėmė pusę krašto.

Antrosios pažiūros šali-
ninkai atsikerta, kad kaip
tik paskutinis faktas įrodo,
kad amerikiečiams nepasise-
kė suorganizuoti geros, ko-
voti linkusios administraci-
jos, ir tokiu būdu išvėli-
mas į Indokiniją buvo tra-
giška klaida, kurią galima
atitaisyti tik visiškai iš tos
pasaulio dalies pasitrauk-
iant. Ką gali padėti naujų
ginklų siuntos – klausia jie
– jei per paskutinį mėne-
sį Pietų Vietnamas be kovos
atidavė įvairios karinės me-
džiagos, vertos daugiau kaip
bilijonas dolerių, šiaurinio
Vietnamo ir Vietkongo dali-
niams? Be to, Paryžiaus su-
sitarimas, kuriuo JAV ka-
riuomenė buvo atitraukta iš
Pietų Vietnamo ir kuriuo
JAV išpareigojo iš naujo
pristatyti visus ginklus, pra-
rastus kovoje, niekada ne-
buvus kongreso ratifikuo-
tas ir tuo būdu teisiškai
visai nesieją Jungtinių Ame-
rikos Valstybių.

Abiejų pažiūrų šalininkai
tačiau sutaria, kad JAV
šiap ar taip turi moralinį
įsipareigojimą. Šimtams
tūkstančių gresia išžudymas
vien už tai, kad jie buvo
amerikiečių pusėje. Jiems
reikia padėti toliau gintis

Laukiant Washingtono ap-
sisprendimo ateina keletas
minčių. Visų pirma, viena
iš didžiausių praktikuojamų
nesąmonių yra padalinti tau-
tą į dvi dalis: komunistinę
ir demokratinę. Tai pasisekė
Korėjoje ir Vokietijoje tik
dėl to, kad ten liko ameri-
kiečių kariuomenė, kas rei-
škia eventualų totalinį karą,
jei komunistinė pusė bandy-
tų vėl pulti. Po to kai ame-
rikiečių kariuomenė buvo at-
šaukta iš Vietnamo, JAV
prezidentas neteko galimy-
bės be kongreso karo pa-
skelbimo jai padėdamas
bombarduoti šiaurinį Viet-
namą, t.y. svarbiausio at-
baidomojo ginklo.

Antra, primetimas demo-
kratinio režimo prie jo ne-
įpratusiems kraštams yra
nesekmingas. Jis neišsilaikė
Pietų Korėjoje, jis negalė-
jo būti sėkmingas ir piet-
ryčių Azijoje. Reikia atsi-
minti, kad amerikiečių de-
mokratinė sistema išsivystė
jiems gyvenant izoliacijoje.
Nuo išorės priešų juos taip
gerai apsaugojo du didžiū-
liai vandenynai, kad vienin-
tėlis tautos priešas liko...
jos pačios vyriausybė. Val-
džia sąmoningai buvo labai
griežtai padalinta į tris ša-
kas, kurios būdamos auton-
minės, turėjo daboti viena
kitą. Kol kraštas turėjo kur
plėstis, tokia santvarka bu-
vo pati geriausia, bet kokiai

ELIZABETH....

(Atkelta iš 1 psl.)

žvalgą paruošė Henrikas Bitėnas, kurio sūnūs Algis, Rimantas ir Vytautas yra veiklūs Korp! Neo-Lithuania nariai. Ketvirtasis Bitėnų sūnus Arūnas gyvai reiškiasi LB New Jersey Liepnos Tautinių Šokių grupėje.

Nuo 1970 metų Elizabetho skyriui tvarkingai vadovauja Vytautas Abraitis. Tautinės Sąjungos skyrius nuo pat savo įsisteigimo pagal išgales remia, galima sakyti, kiekvieną pozityvų lietuvišką darbą. Iki šiol jis iš savo išteklų įvairiems visuomeniniams, lietuviško švietimo, spaudos ir kitiems reikalams yra paauglęs virš 8000 dolerių. Įnešęs Vilties Draugijai pirmąjį dešimtį 1952 metais, skyrius kas metais vis didindavo savo įnašus ir pagaliau šiandien įteikė Vilčiai dar vieną šimtą ir tuomi tapo tūkstanties dolerių dalininku!

Vasario mėnesį įvykusio metinio susirinkimo metu buvo išrinkta nauja valdyba, kurią sudaro Vytautas Abraitis, Henrikas Bitėnas, Pranas Damijonaitis, Petras Lany, Vincas Misiūnas ir Julius Veblaitis. Jeigu mes spaudoje skaitome, kad kai kuriuos mūsų vadovujančius darbuotojus ėda nesantaikos kirminas, tai Elizabetho tautinės sąjungos skyriuje jo didenybės puikybės jės nei su žiburiu nesurasit.

Skaitykit ir platinkit

D I R V A

KITI RAŠO:

PAPRASTAS DARBININKAS SIMAS KAŠELIONIS

LIUDAS DOVYDĖNAS

Mūsuose iš gilių senovės paveldėta skirstyti į paprastus ir nepaprastus darbininkus. Paprastumo ir nepaprastumo syvai kartais turi savo prieskonį, net gaizumą. Paminėkim faktus. Jau tryliką per Dirvą skiriamą novelės premiją Chicagoje Simas Kašelionis, darbininko šilta ranka įteikė Birutei Pūkelevičiūtei. Gal nereikalausite pridurti, kad Pūkelevičiūtė yra žymi rašytoja, poetė, puiki pasakorė, režisierė.

Mums rūpi Simas Kašelionis, paprastas darbininkas ir paprasta aritmetika: trylika kartų po 500 dolerių bus, berods, 6500 dolerių. Tiek Simas Kašelionis išmokėjo novelių premijoms per tryliką metų. Simas Kašelionis šiemet, ryšium su infliacija, dolerio sloga, premiją pakelia dar šimtu dolerių t.y. 1975 Dirvos novelės premijai Kašelionis iš savo, kaip sakom, paprasto darbininko uždarbio skirs 600 dolerių. Čia galite užsidedgti cigaretę, per dūmų debesėlį pažiūrėti į darbininką Simą Kašelionį ir pažiūrėti į kitą nusidavimą, Mažvydo žodį pasiskolinant. Petras Vileišis, inžinierius, statė carinei Rusijai tiltus per milžiniškas upes. Buvo tikras pionierius tiltų statyboje. Miljonai rublių, Rusijos nepaprastųjų ratelis supo įžymų inžinierių.

Petras Vileišis palieka

milžiniška, jeigu norim -- nepaprastą karjerą ir atvažiuoja Vilniun leisti pirmojo lietuviško dienraščio, kur nebuvo pelno ir įžymios ponijos.

Mano supratimu, nėra paprastų darbų ir nepaprastų darbų. Yra geri ir blogi darbai, yra darbai verti darbo vardo, yra darbai neverti darbo vardo.

Imkim vėliau iliustraciją. Pradžioje mūsų nepriklausomybės kovų Rokiškio apylinkėje Ūkio Bankas kelias dešimtis ūkininkų varžytynės išleido vėjams, kol ūkininkai sužinojo kas yra 'draugiški vekseliai'.

Vėliau Ūkio Bankas buvo skaitomas garbingu, gerais darbais savo kelius klojančiu, o išvaržytų ūkininkų ne vienas iškeliavo Brazilijon, Argentinon arba namuose virto skurdžiais...

Dar viena kasdieniška mūsų gyvenimo iškarpa. Štai vienos organizacijos vadovas, vaizbūnas, nuvyksta į kokį tolimą kraštą, sakykim, Filipinus savo vaizbos reikalais. Pavyksta mūsiškam vaizbūnui pasimatyti su tos šalies prezidentu. Kam, kodėl? Greičiausiai, tai buvo vaizbūno biznio reikalai, bet grįžęs iš savo biznio kelionės, visai apvalus vaizbūnas sukviečia savo rezidencijon mūsų žurnalistus, redaktorių, ir paskelbia broliams tėvynainiams kaip jis susitiko su prezidentu, kaip

sumaniai išsamiai supažindino tos šalies prezidentą su mūsų laisvės kovomis, su mūsų organizacijomis, kurių didvyriškai grumiasi su teisės ir laisvės priešais.

Ir buvo pavaišinti spaudos šulai kavute ir pyragaičiais. Ir pasipila mūsų spaudoje sieksniniai straipsniai apie beveik didvyrišką vaizbūną, didelės organizacijos vadovą, kaip jis anos šalies prezidentui išklajo mūsų tėvynės nelaimės, jos pastangas atgauti tėvų žemei laisvę, nepriklausomybę. Gražu, didinga!

Bet čia ateinam prie paprastų ir nepaprastų darbų ir darbininkų vertinimo ir supratimo. Išlenda mažas bet... Bet, gerbiame, kas tos šalies prezidentas, kiek jis turi laiko ir noro išklaudyti mūsų vaizbūno šnekų? Sakikim, prezidentas mūsų apskurę vaizbūną priėmė penkių minučių visiti. Na -- dešimties minučių. Ir manykim su gera intencija, vaizbūnas priėjo prie prezidento biznio reikalais, nes prezidentui turėtų rūpėti savo šalies biznis su iš USA atvykusiu biznieriū. Tai kiek laiko liko prezidentui ir mūsų vaizbūnui iškloti mūsų pavergtosios tėvynės bėdas, pastangas laisvės, teisės kovoms? Kai prezidentas gal ir ant žemėlapiu nebesuranda Lietuvos?

Rašau ne priekaištams,

nemenkindamas vaizbūno apskurumą, bet noriu pasakyti: gerbkim skaitytoją. Nestatykim garbės vartų iš baronkos skylės. Tai gal padės mums susigraibyti, kad yra paprastas darbininkas, kas nepaprastas, kur yra darbas vertas darbo, kur yra vijimas virvių iš smėlio.

Sugrįžus prie Simo Kašelionio, dera pacituoti jo paties žodžius: "... kūryba, lietuviška knyga tremtyje yra už auksą brangesnė vertybė". Reikia tikėti. Ir jo žodžiams ir jam pačiam. Reikėjo tikėjimo, meilės kūrybai, per tryliką metų, metai iš metų iš savo darbo naudos atskaityti po 500 dolerių. Ir mūsų kai kam skubi informacinė spauda premijos įteikimo dieną ir faktą kronikos žinele pažymėdavo. Beveik įpratumo virto -- taip ir turi būti: Simas Kašelionis duoda premiją, laimėjimus priima, nusifotografuoja.

Sutikim, kad ne visos novelės vertos premijos; buvo ir gana menkų. Bet buvo ir gerų, vertų dėmesio ir premijos. Manau, premijos verta ir šių metų Pūkelevičiūtės novelė. Galim pridurti, novelės rašomos, geros novelės, gana seniai, bet geros ateina labai ne dažnai ir ne be didelių pastangų. Turime gana praturtusių, kuriems ne didelis pinigų keletas tūkstančių. Ar būtų didelis stebuklas paremti ne grašgaliais, bet gero darbo verta suma kūrybą, ar tai būtų muzika tapyba, rašyba, vaidyba. Simas Kašelionis turėtų turėti draugų kur kas daugiau. Be to, mūsų vertybių, paprastumo ir nepaprastumo matavimai, informacija pravartu gero

kai patrinti. Neužtarnauto dėmesio mūsiškė spauda turėtų vengti ir iškelti vertą iškėlimo. Tuo pačiu keliu einant, gal reikėtų mums išmokyti ir norėti pastebėti ir kasdienės informacijos vargus, nedateklus. Ir čia šiltų rankų nebuvo ir nebus per daug.

Be pranašo gabumų galim spėti ateities reikalavimus, kai ne viena organizacija, žodingi visuomenės, politikos veikėjai turės atsisakyti virvių vijimo iš smėlio.

(Naujienos Nr. 76)

ROMANO, DRAMOS, NOVELĖS KONKURSAS VALANČIAUS TEMA

Lietuvių Rašytojų Draugija skelbia vysk. Motiejaus Valančiaus tema romano, dramų, novelės konkursą ir tuo atžymi jo 100 metų mirties sukaktį.

Romanas — 1000 dol. premija. Reikia parašyti rašomąją mašinėlę dviguba interlinija mažiausia 200 puslapių romaną, kuriame atspindėtų vysk. M. Valančiaus veikla ir jo reikšmę lietuvių tautai.

Drama — 500 dol. premija. Ji gali vaizduoti vieną vysk. M. Valančiaus gyvenimo iškarpa, kuri išskeltų jo asmenybę ir jo reikšmę lietuvių tautai. Drama turi būti pritaikyta mūsų teatro sąlygom — nesunkiai pastatoma ir maždaug per 2 val. suvaidinama.

Novelė — 250 dol. premija. Ji gali vaizduoti vieną kurį vysk. M. Valančiaus gyvenimo momentą, kuris išryškintų jo idėjas. Novelės ilgis — apie 20-25 puslapių (ne ilgesnė).

Adresuoti: Vysk. Valančiaus Konkursas, c/o Kultūros židinys, 361 Highland Blvd., New York, N. Y. 11207.

Pasirašoma slapyvardžiu. Atskirame voke, ant kurio užrašytas slapyvardis, reikia įrašyti vardą, pavardę, adresą, telefoną. Bus atidarytas tik vienas, premiją laimėjusiojo vokas. Kiti vokai bus komisijos sudeginti.

Kūriniam įvertinti bus sudaryta komisija. Jos sąstata bus paskelbtas spaudoje.

Premijos mecenatas — d.r. Jonas P. Lenkaitis, Patrijos leidyklos savininkas, buvęs Vilniaus filharmonijos direktorius, Vilniaus operos organizatorius ir direktorius, lietuviškos kultūros puoselėtojas ir rėmėjas.

Lietuvių Rašytojų draugijos valdyba jam nuoširdžiai dėkoja, kad jis supratę reikalą atžymėti didįjį tautos vyrą vyskupą Motiejų Valančių naujais, kūrybą skatinančiais žygiais.

CLERK TYPIST

CLIFTON, N. J. PURCH. DEPT. \$110 START. \$120.—3 MO. TYPE PURCH. ORDERS, SHIPMENT REPORTS CANCELL. FILE CORRES. MISC. CLERICAL DUTIES. 201-772-3200 (28-34)

BUTCHERS AND HAM PUMBERS. PROGRESSIVE PROCESSING PLANT LOCATED IN PENNSAUKEN, N. J. HAS IMMEDIATE OPENINGS FOR HAM BONERS, TRIMMERS, PUMBERS AND BUTCHERS. PRODUCTION LINE OPERATION. UNION SHOP WITH FULL BENEFITS. CALL 609-663-3240. (28-29)

OPPORTUNITY FOR MEDICAL TECHNOLOGISTS

REGISTERED PREFERRED Looking for something other than the usual Med Tech job? Come & join our exciting, progressive, rapidly growing company. If you are an M.P. or have some RIA exp. don't waste your time any more on the humdrum. Call & find out about the vast possibilities available with: ENDOCRINE CENTER 11001 Cedar Ave. Cleveland, Ohio 44106 Call Personnel Dept. Collect at 216-721-0300 (27-31)

Alvydas Vasaitis

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA

Donizetti

opera

MEILĖS ELIKSYRAS

1975 m. " 19 d., 8:00 val. vak.
1975 m. " 20 d., 6:00 val. vak.
1975 m. " 26 d., 8:00 val. vak.

MARIJOS MOKYKLOS AUDITORIJOJE

Diriguoja — VYTAUTAS MARIJOŠIUS

(Balandžio 19 ir 20)

Alvydas Vasaitis

(Balandžio 26)

Akompaniatorius — ALOYZAS JURGUTIS Režisuoja — HERBERT BEATTIE

Gina Čapkauskienė

Margarita Momkienė

Algirdas Brazis

Arnoldas Voketaitis

Stefan Wicik

Bilietai — MARGINIUOSE, 2511 W. 69th St., Chicago, Ill.

Parterėje — \$12.50, \$10.00, \$8.00 ir \$6.00; balkone — \$11.00, \$7.50 ir \$5.00.

Paštu užsakomi, kartu su čekiu: LITHUANIAN OPERA, 6905 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKUNAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išleina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiuro numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

BIJO LIETUVIŲ-LATVIŲ SUARTĖJIMO

Okupuotos Lietuvos tariai 'respublikinės' sienos sutampa su Latvijos ir Gudijos sienomis. Tai amžini geografiniai lietuvių kaimynai. Bet toje kaimynystėje yra atskiri momentai, skirtingi elementai. Gudai, juos sovietai lietuviams liepia vadinti bielarais, tai lietuviams negiminiška tauta. Latviai yra giminiška tauta. Kalba, folkloras ir kt. lietuviams ir latviams suveda į šiltus, giminiškus ryšius. Nepriklausomybės laikais vis nesugebėta ši giminiškumą išskirti iki kuo artesnių ryšių. Netgi mokyklose galėjo dėstyti Lietuvoje latvių kalbą ir latvių lietuvių.

Prie progos tenka apgalvoti — ir išeivijoje lietuvių ir latvių laikosi sustabarėjusios abipusio šalinimosi praktikos. Gėda matyti lietuvių ir latvių, sueinančius į bendrus trėmimų minėjimus ir vieni kitų visiška nepažįstaniškumą!

Okupacijos sąlygose, kaip atrodo, pabudo broliško sugyvenimo sentimentas. Latviai verčia kai kurias lietuvių knygas, tuo pat atmuo lietuvių. Teatruose statomi brolių tautos veiklai. Suartėjimas, lietuviams ir latviams nešant tą patį okupacinį jungą, gali būti gražus, našus ir visaip teigiamas reiškinys.

Šita artėjimo tendencija sovietinio okupanto akimis pilna okupantui negeistini dalykų. Pabunda smulkiaiburžuazinė nacionalistinė ideologija, prisimena prieš tris dešimtmečius Nepriklausomybės laikais taip šaunią suklestėjusią kultūrą. Bendras istorinis likimas natūraliai jungia Lietuvą ir Latviją į politinį vienetą.

Šiam artėjimo brendimui užbėgti už akių, nuneigti Lietuvos ir Latvijos abipusius broliškus sentimentus, kuo tampa priimtina Lietuva į sovietinių 'broliškų' (sovietinis terminas) respublikų orbitą, Maskva ėmėsi įgyvendinti genocidinį planą. Planas trumpas ir kietas: visokeriopai jungti Lietuvą su ... Bielarusija. Šiame plane matome seną V. Kapsuko laikų šėšėlį. Tada V. Kapsukas su Raudonosios armijos durtuvais steigė Sovietinę Bielarusijos Lietuvos valstybę. Pagal tą tendenciją dabar poruoja Vilnių ir Minską.

Matome, kad nepaprastai aktyviai, be jokio dėmesio išmetamiems rubliams organizuojamos įvairios Lietuvos-Bielarusijos kultūros dienos, bielarusų ir lietuvių darbo žmonių bei inteligentijos suvažiavimai. Lietuvių ir bielarusų kolūkiai ir visokios gamyklos pasirašo tarpusavyje socialistinio lenktyniavimo sutartis. Dažnai lanko vieni kitus. Vyksta gauti vieni pas kitus patyrimo, paskaitų skaityti, apsimaino netgi spauda. Savaimė aišku, kad tarpusavio ryšio kalba yra rusų.

Gausios ekskursantų minios nuolatos lankosi, lietuvių Minske, bielarusai Vilniuje. Dabar į tai priverstinio bendravimo raizginį įve-

damos abipusės televizijinės laidos. Kino kronika nuolat seka bielarusų ir lietuvių visokio pobūdžio santykius ir primena tai savo ekranuose.

Į viešumą dar neprasi-veržė mišrių vedybų statistika. Gal tokios ir nematy-sime, bet lietuvių jaunuo-liai jau vyksta vasaromis padirbėti Bielarusijos kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose...

Kodėl Maskva nei skatina, nei globoja tokiu agresyviu būdu lietuvių ir latvių bendravimą?

Mes, išeiviai lietuvių, didžiai gerbiame gudų tautą, kuri savo istorijos bėgyje turėjo santykių su lietuvių. Kuri, vėlesnėje istorijoje pateko į Maskvos kunigaikščių valdas ir šitaip, palengva, nutautinama, išlaikė savo tautinį identitetą. Bet nėra nė atitinkamos bazės lyginti lietuvių ir latvių giminiškumą, su lietuvių ir bielarusų kaimyniškumu. Latviai, pilna žodžio prasme yra lietuviams broliai, gudai gi buvo ir lieka kaimynai.

Maskva išgauna iš lietuvių-bielarusų junginio maksimumą naudos savo tikslams. Priversdama lietuvių ir bielarusų lenktyniauti savo išdirbio normomis, Maskva gauna materialinių gėrybių ir, netiesiogiai, kontroliuoja dirbančiuosius. Maskva įsitikinusi, kad lietuvių ir bielarusų tautinis sentimentas neigaus nacionalistinio atspalvio: etninis momentas čia nėra aktyvus. Istorinės tradicijos lietuviuose ir bielarusuose visai skirtingos. Lietuviai dar taip seniai gyveno savo valstybės suverenumo globoje. Bielarusai to nepatyrė.

Senas V. Kapsuko planas sujungti lietuvių ir bielarusų abipusius nutautinimo saitais, dabar Maskvos atgaivintas ir įvedamas į praktiką. (J.)

• Didžiosios Britanijos Baltų Taryba š. m. vasario 24 d. įteikė D. Britanijos užsienio reikalų ministeriui, James Callaghan, memorandumą, kad Europos Sąjungos ir Bendradarbiavimo Konferencijoj nebūtų pripažinta Baltijos Valstybių inkorporavimas į Sovietų Sąjungą. Į šį memorandumą kovo 19 d. Baltų Taryba gavo iš D. Britanijos užsienio reikalų ministerijos Rytų Europos ir Sovietų Sąjungos Departamento atsakymą, kurio pabaiga yra tokia:

"Mūsų intencija nėra tai, kad galutinės konferencijos išvados (document) turėtų teisinės reikšmės (force), nei kad Principų Deklaracija būtų daugiau negu pareiškimas, jog sienos (t. y. de facto sienos) neturi būti pažeistos jėga. Galutinis dokumentas nebus esamųjų sienų teisinis pripažinimas. Vyriausybės laikysena Bal-

Ruošiant šiuos įstatus, buvo prašoma pareikšti savo nuomones ir padaryti pasiūlymus. Tuo laiku spaudoje buvo pasirodę įvairių nuomonių ir konkrečių pasiūlymų. Atrodė, kad sudarytoji įstatams keisti komisija pasinaudos pasiūlymais ir bendruomenės veikėjų sugestijas įtrauks į naujuosius įstatus.

Naujieji įstatai LB Tarybos priimti 1972 m. balandžio 30 d. Chicago sesijoje ir išgiliojo nuo 1973 m. sausio 1 d. Nors įvadiniame žodyje tuolaikinė Krašto Valdyba ir paminėta, kad buvo naudotos įvairiais pasiūlymais bei sugestijomis, bet prisimenant spaudoje skelbtas nuomones, neatrodo, kad komisija jomis būtų pasinaudojusi. Bet tai ne tiek svarbu, jei įstatuose paskelbti dėsniai būtų atitikę lietuvių bendruomenės gyvenimiškas sąlygas.

Nenoriu kartoti spaudoje jau iškeltus trūkumus ir siūlymus juos keisti, pritaikant gyvenimo sąlygoms (žiūr. Draugo 1974 m. birželio 5 d. laidoje Balio Raugo straipsnį "Ir vėl reikia peržiūrėti įstatus"). B. Raugas, būdamas aukščiausio LB organo Krašto valdyboje, pajuto naujų įstatų neapdairias spragas ir siūlė juos peržiūrėti, pakeisti ir pritaikyti gyvenimui.

LB Tarybos ir Krašto Valdybos užsispjrimas ir nepašalinimas pagrįstų siūlymų pritaikyti įstatus gyvenimui, jau padarė žalą LB-nei ir ją pradėjo skaldyti. Tolimesnis dėsniams atneš dar didesnių nuostolių LB-nei.

Nesigilindamas į LB aukštesniųjų organų patarimus ir jų gyvenimiškumą, noriu pažvelgti į apylinkės gyvenimą ir įstatų spragas.

Įstatų 74 kalbama, kad 18 metų sulaukę ir registruoti apylinkėse, turi teises...

LB Taryba išaiškino, kad registruotas LB apylinkės lietuvis yra tas, kuris: a) raštu pareiškia priklausomybę LB, arba b) bent kartą susimokėjęs solidarumo įnašą, arba c) bent kartą yra balsavęs LB Tarybos rinkimuose, arba d) yra apylinkės valdybos įrašytas į apylinkės kartoteką, arba e) užsiregistruoja LB Tarybos rinkimuose rinkimų metu rinkiminėje komisijoje.

Neaiškumų sudaro punktai 'D' ir 'E'. Sudarant apylinkės kartoteką, gali atsirasti persitengiančių pareigūnų ir pasinaudoti abejotinos vertės šaltiniais (telefonų abonentinėmis knygomis, rinkiminiais sąrašais ir kt.). Į kartotekas gali patekti ir tokie asmenys, kurie neatitinka LB tikslams, o jų veikla gali būti net žalinga (bimbinkai ir pan.). Rinkimų metu įtraukti į rinkiminius sąrašus asmenys yra nesąmonė, kurią reikia tuč-tuočiau atšaukti. Jokiuose rinkimuose užimanės asmuo negali pabalsuoti, jei jis nėra įsiregistravęs, nustatytu laiku ir nurodyta tvarka. Jei tokį straipsnį palikti, tai tas pats asmuo

tijos Valstybių atžvilgiu palieka nepasikeitusi. Jos Didenybės vyriausybė nepripažįsta de jure Baltijos Valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą".

Nors šis dokumentas mus viltingai nuteikia, kad Baltijos Valstybių inkorporacija nebus pripažinta Saugumo Konf., tačiau turime būti atsargūs ir toliau budėti bei tęsti savo pradėtąją akciją Amerikoje, Europoje ir kt. (E)

NAUJIEJI ĮSTATAI SKALDO LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ

ANTANAS JUODVALKIS

gali balsuoti keliose rinkiminėse apylinkėse. (Berods, dėl to ir paskutiniuose Tarybos rinkimuose yra iškile nesusipratimų Chicagoje). Įstatai neturi sudaryti progą pasireikšti netikslumams ar abejonoms.

Punktai 'b' ir 'c' taip pat gali sudaryti abejonių, nes bus sunku patikrinti ar per 20-30 metų bent kartą buvo susimokėjęs solidarumo mokesį ir ar per tą laiką buvo balsavęs. Kas suras sąrašus?

LB nario sąvoka reikia labai tiksliai aptarti, kad visi vienodai suprastų ir vykdytų. Vidurio vakarų apygardos suvažiavimuose teko girdėti, kad kai kurios apylinkės nariais laiko tik tuos lietuvių, kurie susimoka solidarumo mokesį. Į tokį pranešimą nei apygardos pirmininkas, nei kiti aukšt. pareigūnai nereagavo ir neužginčijo, kad prasilenkiama su įstatais.

Nario sąvokos neaiškumas aptarimas inese nesantaiškai LB veiklą ir pradėjo ją skaldyti.

BENDRUOMENĖS APYLINKĖ

74 sako, kad apylinkės steigia Krašto Valdyba, o # 69 — Apygardos Valdyba. Tai kas gi ištikrųjų apylinkės steigia? Gali ir abi institucijos apylinkės steigti, tik reikia įstatuose apie tai pažymėti. Praktiškai, nei viena institucija apylinkių neįsteigia, bet dažniausiai atsiranda energingesnis su sipratęs lietuvis ir suburia į apylinkę toje vietovėje gyvenančius lietuvių.

76-c. "išklauso ir vertina... veiklos bei fin. apysk. ir ... aktus". Kaip suprasti "išklauso ir vertina"? — tvirtina, atmeta ar tik išklauso? Nei šis nei tas.

77 — Apylinkės susirinkimo pilnateisiai dalyviai yra apylinkėje registruoti lietuvių. Ir vėl grįžtame prie tu 'registruotų lietuvių'. Reikia aiškiai ir nedviprasmiškai aptarti registruotų lietuvių sąvoką.

83-a. "... ir Apylinkės Suvažiavimo nutarimus". Tur būt — apylinkės susirinkimo nutarimus?

84 — "... Apylinkės Valdyba iš savo tarpo iširenka Apylinkės Pirmininką ir pasiskirsto pareigomis". (ir vėl didž. raidės A. ir P). Kokiomis pareigomis pasiskirsto? Įstatai ne numato. Kai neliko sekretoriaus, išdinininko ar kasininko, tai ir susirašinėjimas sušlubavo, o taip pat ir finansinius reikalus bei solidarumo mokesčius nebeliko kam išrinkti.

Nieko nėra pasakyta apie susirinkimų tvarkymą. Kas apylinkės susirinkimams vadovauja: ar valdyba, ar valdybos pasiūlytas ar susirinkimo rinktas prezidiumas. Jei susirinkimui vadovauja ne valdyba, tai per kiek laiko susirinkimo prezidiumas turi pristatyti valdybą protokolą. Valdyba neturėdama protokolo negali įvykdyti susirinkimo padarytų nutarimų.

Buvo atsitikimų, kad susirinkimo prezidiumas atsiskė pristatyti valdybą protokolą iki kitų metų susirinkimo.

Kontrolės komisija # 86 įpareigojama tikrinti apylinkės susirinkimų nutarimų vykdymą. Kaip tą gali atlikti kontrolės komisija, jei valdyba neturi susirinkimo protokolo ir negali jį pateikti. Reiktų nustatyti terminą, per kiek laiko susirinkimo prezidiumas protokolą turi pristatyti valdybai.

Dėl apylinkės vykd. organų rinkimų, naujieji įstatai

inėšė sąmyšį į nusistovėjusią tvarką. Daugelyje apylinkių, valdybos yra ne renkamos, bet priprašomos — sudaromos. Šiaip taip prašyti 3-5 asmenys apsiima vienus metus vežti bendruomeninį vežimą. Įstatai kalba apie pusės narių rinkimą 2-ju metų terminui, o čia visi sutinka tik vienus metus būti valdyboje. Pagal įstatus tokia valdyba yra neteisėta ir jos atliekami veiksmai yra taip pat neteisėti. Tad ką daryti?

Dėl nevykusių naujų įstatų suskilo Marquette Parko, Chicagoje ir Cicero apylinkės. Bruzdėjimas ir nepasitenkinimas vyksta ir kitose apylinkėse. Kad užkirsti tolimesniam bendruomenės plaišėjimui, skubiai yra keistini įstatai, pritaikant šiuolaikiniam gyvenimui.

Kas gerai yra kokiai nors amerikoniškai organizacijai, tai dar nereikia, kad gerai bus ir lietuvių bendruomenė. Įstatai, kaip ir valstybės įstatymai, normuoja tarpusavio santykius. Jei yra gera valia, tai nereikalingi jokie įstatai ir policija, bet jei atsiranda blogos valios asmenų, įstatų reikalingumas ir jų veiksmingumas labai praverčia.

Garbės Teismo sprendimai turėtų būti labai aiškūs ir neturėtų rasti vietos kiekvienam saviškam aiškinimui.

Girdisi balsų, kad Tarybos pilnateisiais nariais reiktų padaryti ir apylinkių pirmininkus. Idėja yra gera, tik negyvenimiška. Jei šian-

dien iš 40 rinktų Tarybos narių į šaukiamus (dažniausia 1 kartą metuose) posėdžius neatvyksta nė du trečdaliai narių, tai kas bus iš Tarybos, kai reikės sušaukti daugiau šimtinės. Jei į Tarybos posėdžius susirinks vos pusė narių, tai ko verti bus jų sprendimai. Naujovės yra geras dalykas, bet jos turi eiti kartu su gyvenimu.

Kol LB-nei vadovauja vyresniosios kartos žmonės, tai į naujoves žiūri labai kritiškai ir lengvai jų nepriima. Jei naujovės yra gyvenimiškos ir pritaikytos laiko dvasiai, visų yra sveikina-mos ir įgyvendinamos.

Yra netvarkoje, jei susirinkimų vadovai, įstatams aiškinti pasikviečia vadinamus konsultantus — advokatus. Ką gi turi daryti tie susirinkimai, kurie tokių advokatų nesuranda. Be to, vienas toks advokatas įstatus aiškina vienaip, o kitas kitaip. Net ir tas pats advokatas įstatus interpretuoja vieną kartą vienaip, o kitą kartą kitaip, žiūrint, kaip naudinga jam pačiam, jo draugui ar partijai. Įstatai aiškiai sako, kad jų aiškinimas priklauso Garbės Teismui ir niekam kitam. Todėl tokių konsultantų-advokatų pasikvietimas prie prezidiumo stalo ar jo atsiliksimas nuomones yra neteisėtas.

Nereikėtų bijoti Tarybai ir Krašto Valdybai prisipažinti prie padarytų klaidų ir jas tučtuočiau pataisyti. Visi žinome, kad klysti yra žmogiška, tik nereikia klaidoje pasilikti ir vaidinti neklaidingą.

Netrukus turėtų būti šaukiama Tarybos sesija. Įstatų peržiūrėjimo klausimas reikia įrašyti į darbotvarkę ir juos tinkamai pakeisti bei perredaguoti.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1975 METAIS

American Travel Service Bureau šiais metais organizuoja sekančias keliones į Lietuvą:

GAUTA PAPILDOMA GRUPĖ:

#7A — Rugpjūčio 10 d. rugpjūčio 25 d. iš NEW YORKO — \$1150.00; iš CHICAGOS — \$1269.00; 2 naktis Maskvoje, 5 Vilniuje, 2 Maskvoje, 5 Romoje.

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS.

5 DIENOS LIETUVOJE (1 diena KAUNE).

Kiekvieną grupę lydės patyręs kelionių vadovas.

DAR YRA VIETŲ SEKANČIUOSE GRUPĖSE:

#1—Gegužės 26 d. — birželio 10 d. iš NEW YORKO — \$979.00, iš CHICAGO — \$1098.00 2 naktis Maskvoje; 6 Vilniuje; 5 Talline; 2 Maskvoje.

#9—Rugsėjo 1 d. — rugsėjo 16 d. iš CHICAGO — \$1098.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 4 Rygoje; 3 Maskvoje.

#10—Spalio 1 d. — spalio 15 d. iš NEW YORKO — \$929.00; iš CHICAGO — \$1048.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 3 Rygoje; 3 Maskvoje.

#11—Gruodžio 19 d. — sausio 3 d. — kainos bus paskelbtos vėliau. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 3 Rygoje; 4 Maskvoje.

EKSKURSIJOS Į HAVAJUS — Lapkričio 22 d. — gruodžio 6 d. 4 salos, iš CHICAGOS — \$599.00.

Taipgi turime grupinių (Charters) skridimų į Europą, kuriais galite pasinaudoti ir nebūdami klubų nariais. Chicago — Miunchenas tiktai \$435.00 (Ten ir atgal).

Dėl informacijų skambinkite arba rašykite:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos padarome reikalaujamus išskvietimo dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalams po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame lėktuvų bilietus — be jokio papildomo mokesčio.

AIR FARES AND CONTENTS OF THIS ANNOUNCEMENT ARE SUBJECT TO CHANGE AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

KOMUNISTAI DŽIAUGIASI SAVO PERGALĖM

BRONIUS AUŠROTAS

Dar tik prabėgo ketvirtis 1975-ju, bet dabar jau atrodo, kad "1975 gali būti kūjo ir pjautuvo pergalės ir raudonosios vėliavos iškėlimo metais" daugelyje anksčiau komunistams dar nepriklausiusiose kraštuose. Ir ne vien tik Pietryčių Azijoje bet ir Europoje – Viduržemio pakrantėse. Per pastaruosius du mėnesius matome, kaip komunistai neatšikvėpdami baigia okupuoti P. Vietnamą ir jos vakarinį kaimyną – Kambodiją. Laukiama, kad gen. Lo Nol išvykus iš sostinės, Phnom Pen, visos kraštas pereis į komunistų kontrolę. Gi iš viso pietinio Vietnamo, kuris Amerikai atnešė infliaciją ir nedarbą, nusidriekusi kelis šimtus mylių į šiaurę, šiandien beliko tik "tvirtovė Saigonas", su derlingiausia pasaulyje Mekong upės delta.

Žinoma, šie visi laimėjimai, po 30-ties metų, po II-jo Pasaulinio karo pabaigos yra Maskvos visiškai užpelnyti. Molotovi, Višinskiai ir Gromykos nuo 1945 m., vykdydami savo bosų ir Politbiuro griežtus įsakymus, bekompromisiškai siekė užsienio politikos užkariavimų visuose frontuose. Pirmoje galvoje jie privertė vakariečius kapituliuoti Berlyne, o po to nugalėtosios Vokietijos laukuose. Ant sukrutintų stiebų iškilo bolševikinės vėliavos Rytų Berlyne ir išilgai visą V. Vokietijos pasienį. Taip pat į šias vėliavas su pagarba privaloma žiūrėti, diplomatiškai pripažinus R. Vokietiją, ir New Yorke bei Washingtone. Šios vėliavos primena kraują ir žmonių prakaitą. Jos taip pat privalo visiems priminti, kad Atlantas jau nėra tas nesulaikomas pylimas, kuriuo galėjo JAV džiaugtis išskubėjusi gelbėti bolševizmo į Vokietijos laukus. Kaip ir tada taip ir dabar, prisimindami detente, mes žinome kokią kainą tenka sumo-

kėti ateities kartoms už neuosekliai pakį krašto politiką.

Dabartiniais įvykiais rūpinasi visi, taip pat ir visa žinantieji Time savaitraščio redaktoriai, paskyrę IV.7. laidą, šioms tragiškiems įvykiams pietryčių Azijoje ir Vid. Rytuose apžvelgti. Gal kiek trumpiausia sustota prie Maskvos vartų, straipsnyje, kaip "Maskva žiūri į grūviančią JAV politiką". Jame su liūdesiu ir karteliu redaktoriai pripažįsta, kad "praėjusią savaitę (kovo mėnesio paskutinėmis dienomis) Pravda, lyg varnas prie dvėselienos, kranksėjo, jog Kissingerio išvyka į Art. Rytus yra buvusi totališkai nesekminga". Žinoma, ši kartą Pravda neteko meluoti ar ką nors labai išgalvoti: šis melų dienraštis tepasitenkino persispausdindamas ištraukas iš JAV didžiųjų laikraščių. Gi pastarieji beveik vienbalsiai prisipažino, kad Kissingeris, tas visų garbinamas "vunderkindas", ši kartą nesugebėjo ištraukti nei karvelio nei triušio iš savo suglamžytos skrybėlės...

Toliau Time savaitraštis labai teisingai rašo, kad "iš šio JAV pralaimėjo žymiai pasipelnysianti SSSR, iškel-dama savo orumą ir pagerindama strategiškąs pozicijas Art. Rytuose". Taigi Kissingerio pastangoms nuėjus niekais Art. Rytuose, netrukus privalėsianti prasidėti Ženevos konferencija; pastarojoje, kaip niekada anksčiau, SSSR grosianti pirmuoju smuiku, beiėskant taip vadinamo "mazgo atraišimo".

Prileistina, kad Washingtonas bus labiau sukalbamėsnis Ženevos konferencijos tęsimu, negu prieš du mėnesius, kaip Kissingeris ieškojo kelių sutaukinti du mirtinus priešus: žydus ir arabus. Kaip Time redaktoriai teigia, šiuo metu Maskva ne tiek nusiteikusi prieš

K., kiek prieš JAV, ieškodama bet kokių šmeižtams pateisinti šaltinių. Ir tokis netikėtinas šmeižtas yra CIA (Centrinės Žvalgybos įstaigos) apkaltinimas, kad "pastaroji esanti kalta už Saudi Arabijos karaliaus Faisalo nužudymą". Šie kaltinimai surasti Maskvos leidžiamuose arabų kalba laikraščiuose. Nors, pagal šventą tiesą, Maskva teprivalėtų ūbauti, jog tapo pašalintas iš kelio toks aršus antikomunistas, kaip karalius Faisalas. Bet čia Maskva pravirko krokodilo ašaromis...

Time redaktorių nuomone, Kissingeriui Art. Rytuose nepasisekė ne dėl to, kad Maskva jo derybas būtų sabotavusi; ir ne todėl, kad Kremlius būtų ką nors naujo išgalvojęs šiuos pasitarimus sužlugdyti. Esą net pats Gromyko Kissingerį buvo užtikrinęs, kad "SSSR nekludysianti ir neprimėtys minų jo veiklos laukuose", teigia savaitraštis. Tačiau kokie paiki yra tie redaktoriai: negi jie galėtų patikėti nors vienu Gromyko ar kurio kito bolševiko pažadu? SSSR visa politika yra taip surikiuota, kad kenktų JAV visur ir visada, kada tik Maskvai pasitaikys bent mažiausia galimybė.

Toliau Time savo skaity-

tojams primena, kad SSSR per pastaruosius 18-ka mėnesių suspėjo puikiausiai perginkluoti Siriją, kuri Ženevos konferencijoje nesvyruodama stovėsianti SSSR pusėje. Už tuos tris bilijonus dolerių, kurie ginklų formoje buvo permesti į Sirijos ginklų sandėlius, pastarajai bus vienas malonumas laikytis SSSR pusėje. Time taip pat prisibijo, kad net ir Egiptas, kurio prezidentas Sadatas gerokai susibičiuliavo su Kissingeriu, taip pat galis jaustis gana savistovus, jeigu tik sovietai pakūždės slapčiomis į ausį, kad "girdi ginklai pradės plaukti į Aleksandriją, kai pradėsime pūsti į vieną dūdą".

Tiesa, Washingtonas šiandien ne tiek jaudinasi Art. Rytai, bet vis grėsmingiau augančia komunizmo šmėkla pietryčių Azijoje. Pagal Sir Robert Thompson (buvus Nixono patarėjas pietryčių Azijos reikalais) "pasaulis šiandien yra liudininkas globalinio JAV atsitraukimo ir savo sąjungininkų apleidimo. Tai yra didžiausias bėgimas po Napoleono nevykusio žygio prieš caristinę Rusiją. JAV Maskvos spaudžiama traukiasi iš savo strategiškų pozicijų.

Ir taip kalba ne koks nors žurnalistas, bet tikras reikalo žinovas. Quo vadis America?

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

New York

LIETUVIO TAPATYBĖ

Tokia tema bus svarstoma LB Woodhaveno apylinkės metiniame susirinkime balandžio 25 d., 7 v. v. Kultūros židinyje. Čia bus bandoma paryškinti bent keletą lietuvių savybių, suteikiančių jam noro ir pasididžiavimo išlikti lietuviu ir dirbti Lietuvos labui.

Birutė Lukoševičienė pažvelgs į lietuvių šeimos auklėjimą; lituanistinio švietimo svarbą apibūdins Adolfo Samušis; kuo mūsų jaunimas gali didžiulis tarp kitataučių nušvies Petras Tutinas; apie organizuotą lietuvių politinį veikimą kalbės Daiva Kezienė. Svarstydom vadovaus visuomenininkas, rašytojas, Darbininko redaktorius Paulius Jurkus.

Po svarstybių ir kitų susirinkimo reikalų bus kavutė ir pasilinksminimas grojant lietuviškai muzikai. Veiks baras ir užkandinė.

Ši yra išskirtinė proga, ypač mūsų jaunimui, svarstybių keliu, geriau pažinti savąją lietuvių tapatybę, giliau įsijausti į LB uždavinius, kurie neišvengiamai pradeda nusėsti ant jaunesniųjų vadovų pečių.

Visi Woodhaveno Apylinkės lietuviai nuoširdžiai

kviečiami atvykti į šį susirinkimą ir aktyviai įsijungti į svarstybas ir kitus susirinkimo reikalus.

Mielai laukiami ir svečiai iš kitų apylinkių.

ANDRIUS NORIMO
ROMANAS

MIRŠTA TIK ŽMONĖS

APIE VIENOS ŠEIMOS DALYVIUS NEPRIKLAUSOMYBĖS IR OKUPACIJŲ KOVOSE.

Knyga 328 puslapių, patogaus formato.

Dail. Marijos
Žymantienės-Biržiškaitės
viršelės.

KAINA \$6.00.

Gaunama tiksliai paštu per leidėją:

L.V.S. Ramovė
Los Angeles Skyrius,
4422 Oakwood Ave.,
Los Angeles, Ca. 90004.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Poetas Aurelijus Uoga

NOVELĖ

M. TUBELYTĖ — KUHLMANIENĖ

Milda pabudo vidunaktį drebėdama, apsipylusi šaltu prakaitu. Vėl tas baisus košmaras! Iš baltos miglos išneria jis; pirmiausiai žibtelį jo akiniai, tokie senoviški su siaurais auksiniais rėmais, už jų jo akys, gelsvai rudos, hipnotizuojančios, kaip savo aukos betykojančio tigro. O paskui jis jai staiga ant kaklo užneria storą, grubiai suvytą virvę... ir kad patrauks!

Kaip paprastai pažadinta šito siaubingo sapno Milda nebeįstengė vėl užmigti. -- Ne aš daugiau nebeįstėgiu, susirgsiu, pamišiu, man reiks nueiti pas daktarą, -- sudejavo ji neramiai blaškydamasi lovoje. -- Bet pirmiausiai pasitarsiu su Rūta, ji visada žino kas daryti.

Tą pat popietį po tarnybos ji pas draugę ir nuėjo. Rūta joms abiejoms pritašė skočiaus ir sodos, jos užsirūkė.

-- Aš norėčiau su tavim rimtai pasikalbėti, turiu tavęs paklausti patarimo, tik prižadėk kad nesijuoksi, -- giliai įtraukdama dūmą pradėjo Milda. -- Pasakyk ar tu pažįsti Aurelijų Uogą?

-- Rodos kad esu jį mačius. Toks mažiukas, pasišiaušęs, su akiniais.

-- Taip, taip. Įsivaizdink sau kad aš jį pastaruoju laiku beveik kas naktį sapnuoju.

-- Tu apie jį sapnuoji? -- nustebė Rūta. -- Tiesa jo eilėraščiai neblogi, visi taip sako, bet apie jį sapnuoti... -- ir Rūta neišlaikiusi pažado nusijuokė.

-- Milda susiraukė. -- Bet tas mano sapnas visai nejuokingas. Jis baisus. -- Ir ji čia pat Rūtai nupasakojo savo košmarą. -- Keisčiausia, kad aš visai nesuprantu kodėl aš apie jį taip siaubingai sapnuoju. Jis toks ramus, toks lėtas, tokio švelnaus būdo. Mes kadaise draugavom, net įsimylėję buvom, -- paaiškino ji išpildama daugiau skočiaus.

-- Tu buvai įsimylėjusi Aurelijų Uogą? -- iš naujo nustebė Rūta.

-- Taigi. Prieš penkis metus. Aš tada studijavau Bostone, dar mergiškai buvau. O jis jau pripažintas poetas. Ir susisuko galvoj. -- Milda valandėlę patylėjo, paskui atsidadusai pridūrė: -- Bet taip kaip mane mylėjo Aurelijus manęs jau daugiau niekas nemylės. Jis iš meilės man net slieką suvalgė.

-- Kokį slieką? Ką tu čia paistai Milda?

-- Tikrai, tikrai, -- palingavo galva Milda. -- Tai įvyko pavasarį, mes vaikštinėjom Charles upės pakrantėmis. Aš paprašiau Aurelijaus kad jis man padeklamuotų kokį savo eilėraštį, o jis užuot kad pradės taukšti apie savo meilę man -- taip sentimentalai, taip monotoniškai. Man ant galo visiškai nusibodo klausyti. "Kas iš tu tavo žodžių", sakau ot, "jeigu veiksmu įrodytum". "Irodysiu", atsakė jis, "tik pasakyk kaip.". "Va, jeigu šitą slieką, pavyzdžiui, suvalgytum". O jis tuoj pasilenkė, pakėlė nuo tako, nušluostė su nosine ir nurijo. Net neužgėręs!

Rūta su pagarba pažvelgė į draugę. -- Dėl manęs tai dar niekas nėra slieką suvalgęs, nei kai aš jaunesnė buvau, -- pasakė ji kiek liūdnai.

-- O dabar po tiek metų, staiga prasidėjo tie košmarai, -- tęsė Milda. -- Kartojasi beveik kas antrą naktį. Kaip reikiant nebeįmiegu, istaigoj nebegaliu susikoncentruoti. Man rodosi turėčiau nueiti pas daktarą, tur būt pas psichiatrą.

Rūta susimastė -- žinai gi kokie tie psichiatrai, -- pagaliau pradėjo ji, -- Pirmiausiai pasakys kad tave mama per anksti ant puoduko sodino, o paskui už kiekviena vėlesnę tavo gyvenimo valandą ims po trisdešimt dolerių. Man rodosi kad būtų geriau jeigu tu galėtum su tuo Uoga susitikti, su juo pasiūnekėti, įsitikinti koks jis nepavojingas, kad jis ne smaigikas. Gal tada tie košmarai ir savaime išnyktų. Taip bent būtų pigiau. Judu juk nesusipykė?

-- Ne, nesusipykė. Mes tiesa ... mm... kiek staigiai išsiskyrėme, bet geruoju, be pykčio. kažkas neseniai minėjo kad jis dabar gyvena kokiam tai mažam miestely netoli nuo Baltimorės.

-- Puiku! Aš tau jo tikslų antrą atnešiu iš Aruodo redakcijos. Ten rytoj teks užbėgti. Jie tikrai žinos, nes nuolatos talpina jo kūrinius. Tu iš istaigos pasiimk dvi dienas atostogų, pasakyk kad sergi, jei ten visi tau patiks, nes juk tu paskutiniu laiku vis tokia išblyškus, tokia išsiblaškus. O paskui sėsk į mašiną ir per dvi valandas būsi pas jį.

Milda taip ir padarė. Bet vos įvažiavus į Aurelijaus miestelį ją apėmė tokia baimė, kad ji jau buvo besukanti mašiną atgal į Philadelphia -- kai staiga motore kažkas garsiai pokštelėjo ir jos ševroletas sustojo. Lai-

mei visa tai įvyko kaip tik prieš gazolino stotį. Išėjo mechanikas, pakėlė gaublių, kažką motore pauostė ir pranešė kad pataisymas užtruks tris valandas.

Tas pats mechanikas jai nurodė ir Aurelijaus gatvę. Šitam mažam miestely viskas buvo arti ir Milda tuoj surado. Namelis nedidelis, medinis, kiek į žemę nusmėges, aukštų kaštonų pavėsyje. "Taip ir atrodo kad čia arba poetas arba raganius gyventų", pagalvojo Milda.

Spūstelėjo skambutį. Duryš taip iš kart atsivėrė, kad jai pasirodė tarytum Aurelijus būtų už jų stovėjęs ir jos laukęs.

-- Mildute, Auriau! -- Džiausmingas buvo jų susitikimas. Ir nors prieangy buvo tamsoka Milda tuojau pastebėjo kaip jis buvo pasitaisęs, kaip gerai atrodė. Seniau būdavo toks išblyškęs, poetiškai pažaliavęs, o dabar skruostai raudoni kaip obuoliai, o šviesiai rudos akys už akinių tokios žvalios, tokios spindinčios. Mildai į jas pažvelgus net šurpulis per nugarą ruošėsi eiti, bet nenuėjo, nes pernelyg jau nuoširdžiai, pernelyg jau šiltai Aurelijus ją laikė apkabines.

-- Kokia staigmena, kaip džiugu kad užsukai mane atskyrėlį atlankyti. Liūdna čia man vienas tūnoti. Bet prašau eik į vidų. Atleisk kad čia netvarka, knygos žurnalai, sunku vienam tvarkytis...

-- Man gi nesvarbu, aš gi su tavim pasimatyti atvykau. Į tave pažiūrėti, su tavim pasikalbėti...

Aurelijus Uoga palingavo galva. -- Taip... daug pas mus bendrų atsiminimų iš anų laikų Bostone, -- jis atsiduso. -- Kaip matai aš taip viengungiu ir pasilikau. O tu vis dar su tuo araba...?

-- Kur ten! Kai nuvažiavau į Damaskus mane ten jau aeroporte susitiko dvi 'ankstyvesnės' jo žmonos. Tiesa buvo labai malonios ir draugiškos. Net kambarį taip vadinamoj moterų daly buvo priruošusios... Aš vos ištrūkiau...

-- Bet pas mane nebegrižai?

-- Kad gėda buvo. Maniau paskui prikaišiosi. Grijus pamėginau gyvent Kalifornijoje, radau ten tarnybą, bet nepatiko. Pernai atgal į šitus kraštus atsikrausčiau. Šį kart į Philadelphia.

-- O aš per visą šitą laiką nič nieko apie tave negirėjau. Tiesa, pastaruoju laiku nelabai su kuo ir susitinku. Bet Mildute, tu tur būt ištroškusi, ką tau galėčiau pasiūlyti išgerti?

-- Jei turėtumei kiek skočiaus?

-- Atleisk, bet alkoholio tai jau mano namuose nerasi. Užtat turiu labai skanios morkų sunkos. Kaip tyčia prieš pat tau atvažiuojant išsunkiau. Pridėsiu citrinos, pamatysi kaip atgaivins. O ir sveika bus. Aurelijus pirštu debtelėjo į akinus. -- Va, šitų jau tur būt greit nebereikės, o aš juk juos visą amžių nešiojau.

(Pabaiga kitame numeryje)

Ivykių raida verčia suderinti ALT'o ir JAV LB veiklą

DR. ANTANAS BUTKUS

Paskutiniu metu pakartotinai buvau prašomas dar kartą pateikti bendrinės veiklos koordinavimo projektą. Pirmą kartą jį pasiūliau 1969 metais Spaudos, Radijo ir Bendruomenininkų pasitarime Tabor Farmoje. Tą patį projektą siūliau ALT ir JAV LB vadovybėms kaip pagrindą tarpusavio veiklai suderinti. 1971 m. gegužės 14 d. jį atspausdino Dirva. Apie šį projektą girdėjome daug atsiliepimų: vieni iš jų teigiami, kiti — ne. Niekas iki šiol, deja, šio projekto iš esmės nesvarstė ir niekas iki šiol jo vietoje geresnio, ar abiem pusėm labiau priimtinesnio dar nėra pasiūlęs.

Jau 1969 metais man iš tiesų atrodė, kad skubiai reikėjo surasti būdus pastovesnei veiklos koordinacijai tarp ALT ir JAV LB. Šiandien, deja, tarp judviečių veiklos koordinavimo padėtis nei kiek nepagerėjo. Priešingai, yra labai daug davinčių, rodančių, kad toji padėtis dar labiau pablogėjo. Tų organizacijų vadovybių tvirtinimu, net bendros kalbos tarp jų nebėra!

Besiartinančios Europos Taikos konferencijos išvakarėse yra būtina, kad JAV lietuvių visuomeninė veikla būtų veninga ir suderinta. Vienybės troškimas veikloje savaime jos neatneš. Reikalinga konkretumo veiklos tiksluose ir geros valios jų siekime. Bendrą darbą dirbant reikia ir abipusei pakantosi!

Artėjančioje veiksmų konferencijoje kils darbo sričių pasidalinimo klausimas. Ten gal ir būtų tikslu į mano anuomet pasiūlyto projekto mintis įsigilinti ir pamėginti bent dalim jo pasinaudoti ALT ir JAV LB veiklą ir darbo sritis derinant. Tiesa, projekte pasiūlytu būdu nesunkiai būtų galima ir VLIKo bei PLB veiklą suderinti.

Anuomet mano schematiniai pavaizduotam projekte atsispindi JAV lietuvių veiklos realybė, nes jo pagrindas paimta veikiančios bendrinės organizacijos. Projektas pritaikytas prie ALT ir LB ligšiolinės veikimo formos. Tos veiklos koordinavime išlaikytas lygybės principas abiejų institucijų atžvilgiu. Jame taip pat išpildomas visuotinio kriterijus VLIKo priimtos Lietuvių Chartos prasme.

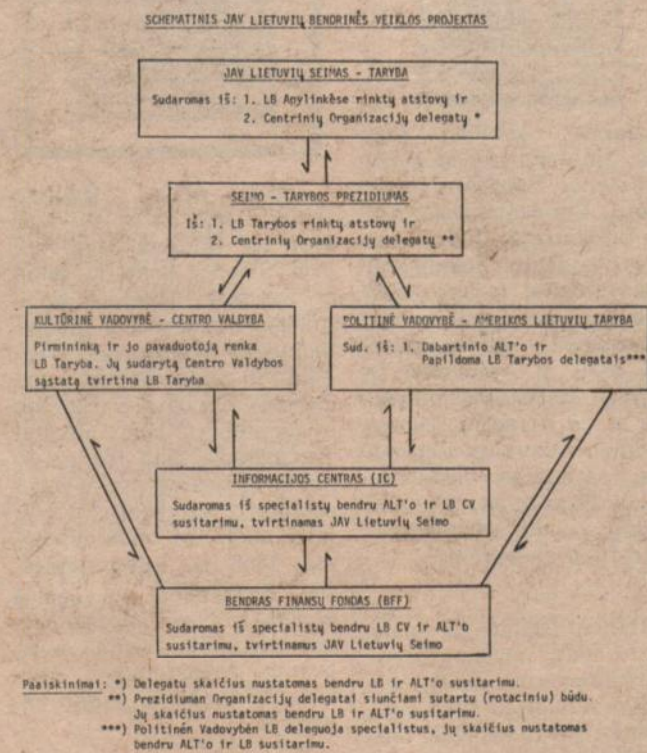
Projektą priėmus nebūtų nusižengta demokratiniam savivaldos principui, tačiau būtų daug laimėta, nes būtų palikta laisvė kiekvienam lietuviui veikloje reikšintis savaimingai: individualiai, arba per savas organizacijas. Toks laisvanoriškas veiklos formos pasirinkimas žymiai palengvintų didesnės tautos suorganizavimą. Pavyzdžiui, neseniai VLIKa kreipėsi į visuomenę, ragindamas sutelkti \$100,000. Tą žymiai lengviau būtų galima padaryti, jei vaju vykdytų visi veiksniai sutartinai. Svarbiausia, jeigu jie išdirbtų tos numatomos akcijos konkrečius planus ir sąmatą. Dar daugiau, vaju būtų žymiai sėkmingesnis, jeigu iš anksto būtų pažadėta, jog po šios akcijos sėkmingo pravedimo bus pateiktas atskaitomybės bendram Lietuvių Seimui apsvaistyti ir priimti!

Esu tikras, kad išeivijos lietuvių veiklą suderinus ir ją sukonkretinus, atsirastų žymiai didesni finansiniai resursai ir daugiau darbo talpinkų. Sudėtingesniai

darbai atlikti būtų tuomet ir žymiai lengviau surasti tinkamus specialistus.

Viena iš stipriausių, mano siūlomų projekto savy-

KULTŪRINĖ VADOVYBĖ. Dabartinė JAV LB Centro Valdyba galėtų sudaryti jos branduolį. Ją papildyti galėtų ALT vadovybės pa-

bių yra ta, kad jis nereikalauja jokių didelių pakeitimų nei ALT nei LB. Praktiškai imant, pradžioje jokių pakeitimų tų organizacijų struktūroje galėtų ir nebūti. Pradžioje abi organizacijos galėtų likti visiškai savarankiškos ir tik palaipsniui (abiem šalim sutinkant) viena kitą papildyti, deleguojant abipusiai priimtinus atstovus, sudarant ad hoc bendrus komitetus specifiniams klausimams rišti, ar uždaviniams vykdyti, pav. Bendra delegacija Washington!

O dabar trumpai sugrįžkime prie to projekto. JAV bendruomenininkai savo veiklos planus ir atskaitomybę pateikia LB Taryboje; Alto valdyba — Lietuvių Kongrese. Pastoviai JAV lietuvių bendrinės veiklos koordinacijos atsiekti būtų idealu, kad abi šios institucijos savo veiklos projektus ir už tą veiklą atskaitomybę pateiktų tam pačiam organui. Suderinus JAV LB Tarybos ir Lietuvių Kongreso funkcijas, toks vienas vyriausias organas savaime atsirastų. Mano anuo metu schematiniai pavaizduotam projekte ir yra konkretūs pasiūlymai šiam organui sudaryti.

JAV LIETUVIŲ JUNGTI-
NIS LIETUVIŲ SEIMAS
ARBA TARYBA!

Koordinacijos pradžia užtektų ir to, kad ALT ir LB vadovybės pareikštų, kad sutaria periodiniai šaukti bendras Lietuvių Kongreso ir JAV LB Tarybos sesijas, kuriose abiejų organizacijų vadovybės pateiks savo veiklos apyskaitas ir priims konkrečius veiklos planus.

SEIMO VADOVYBĖ (Prezidiumas). Šiam jungtiniam lietuvių seimui vadovauti turėtų būti sudarytas prezidiumas. Jame galėtų būti 1. LB rinkti atstovai ir 2. Centrinę organizacijų delegatai.

Pradžiai užtektų to, kad prezidiumą sudarytų dabartinis JAV LB prezidiumas ir Lietuvių Kongreso Prezidiumas. Sesijoms pirmininkauti galėtų abu pirmininkai pamainomis. Pirmosios sesijos pirmininkas galėtų būti išrinktas burtu keliu iš abiejų prezidiumo pirmininkų tarpo.

rinkti (LB priimtinti) delegatai. Sekančios kadencijos kultūrinės vadovybės pirmininką galėtų rinkti Jungtinis Lietuvių Seimas, arba pirmininką galėtų rinkti LB Taryba, o jo pavaduotoją deleguoti ALT valdyba. Ją sudarytą Valdybos (vadovybės) sąstatą galėtų tvirtinti jungtinis Lietuvių Seimas, arba JAV LB Taryba.

POLITINĖ VADOVYBĖ. Dabartinė ALT valdyba galėtų sudaryti jos branduolį. Ją papildyti galėtų kultūrinės vadovybės (JAV LB Centro Valdybos) parinkti (ALT valdybai priimtini) delegatai.

PAAIŠKINIMAI DEL PROJEKTO VARTOJAMŲ TERMINŲ:

Dalis šame projekte pavartotų sąvokų yra reikalingos paaiškinimų interpretavimui. Siūlymu šioms sąvokoms aptarti galėtų būti labai įvairių, ypatingai dėl 'Centrinę Organizacijų' ir dėl jų delegatų skaičiaus. Galutinius jų aptarimus turės padaryti ALT ir LB vadovybės sutartinai.

Diskusijų pradžiai 'Centrinę Organizaciją' būtų galima laikyti tą, kuri turi savo padalinį ir kuri jau dabar dalyvauja ALT ar VLIKe. Jų skaičių galėtų keisti ALT ir LB sutartinai.

'CENTRINIŲ ORGANIZACIJŲ DELEGATŲ PARINKIMO BODAS:

Juos turėtų išrinkti tų organizacijų visuotinės suvažiavimas. Kiek tų delegatų kiekviena Centrinė organizacija galėtų turėti — priklausytų nuo bendro LB ir ALT susitarimo.

KITI JUNGTINIO LIETUVIŲ SEIMO NARIAI:

Jie galėtų būti renkami panašiu būdu, kaip dabar yra renkami LB Tarybos nariai. Tačiau nesusipratimams išvengti prieš rinkimus turėtų būti sudaryti apylinkės priklausančių lietuvių sąrašai. Balsams skaičiuoti k-ją paštą balsavusių sąrašą turėtų atidžiai sutikrinti su apylinkės priklausančių ir asmeniškai balsavusių lietuvių sąrašais.

DEMOKRATINIŲ RINKIMŲ PRASMĖ: Tikroji demokratija negali pasiten-

kinti vien atstovų išrinkimu. Jos prasmė glūdi tame, kad rinkėjų dauguma per savo išrinktus atstovus pareikšia savo valią. Rinkėjai tik tuomet tą galės padaryti, kai prieš rinkimus i Lietuvių Seimą (LB Tarybą) kandidatuojančieji asmenys lietuvių spaudoje pareikš savo principinius nusistatymus bent keliais pagrindiniais bendrinės veiklos klausimais. Idealu būtų, kad tie patys klausimai būtų pastatyti prieš rinkimus visiems kandidatuojančioms asmenims. Tokiu būdu balsuotojai turėtų galimybės patikrinti ir pasirinkti už ką jie atiduoda savo balsus. Tokiu būdu būtų išvengta 'katės pirkimo maiše', koks kad dabar yra LB rinkimuose.

Tas pats principas turėtų būti taikomas ir Centrinę Organizacijų delegatams. Jie turėtų būti renkami tų organizacijų suvažiavimuose, o ne jų valdybų deleguoti. Delegatų išrinkimą suvažiavimuose pritaikius visi organizacijos nariai turėtų lygų balsą į savos organizacijos delegato parinkimą. Gi deleguotas organizacijos atstovas nešų atsakomybę prieš visus tos organizacijos narius ir būtų ipareigotas savo dalyvavimu Lietuvių Seime reprezentuoti savo organizacijos daugumos narių valią, ne vien be atodairos reikšti savo asmenišką nuomonę.

Tokiu būdu išrinkti asmeniniai kandidatavę (LB Tarybos) ir organizacijų (ALT) delegatai bus iš esmės lygiai demokratinio būdu rinkti atstovai. Jie negalės vadovautis asmeniniu užsispyrimu, ar kokių kitų pretekstu, o turės vykdyti daugumos juos išrinkusių valią. Svarbiausia, jei turės tęstėti savo prieš rinkimus padarytus viešus pareiškimus principiniais klausimais.

BENDRAS INFORMACIJOS CENTRAS IR JUNG-
TINIS FINANSŲ FONDAS. Apie šią instituciją reikalingumą yra daug prikalbėta. Jų aktualumas šių dienų pasaulinių įvykių raidoje yra dar būtiesnis. Ma-

no schematiniam projekte yra nurodytas būdas joms įsteigti. Pabrėžiu, kad jų įsteigimas ir jų sėkmingas funkcionavimas bus galima tik tuomet, kai bus racionaliai išspręsta bendrinė JAV lietuvių veiklos koordinacija. Tam yra būtina principiniai išspręsti asmeninio ir organizacinio veikloje dalyvavimo būdą ir jį pastoviai suderinti. Užsispyrimų tuo reikalu nei iš vienos nei iš kitos veiklos formos šalininkų negali būti. Užsispyrimai ilgiau jau nėra ir toleruoti, nes lietuviškoje veikloje atsidūrė tokiam akligatvyje, jog ją į tinkamas vėžes sugrąžinti beliko tik penkios minutės prieš dvyluktą!

Net nepatogu aiškinti (savaime aiškūs dalykai), kad Lietuvos byla ir lietuvių išlaikymas turėtų stovėti aukščiau už bet kurios lietuviškos organizacijos (įskaitant ir veiksnus) struktūrą. Organizaciniai griaučiai tegali tik padėti šioms uždaviniais įgyvendinti, bet ne jiems trukdyti. Gyvenimas nuolatato stato naujus reikalavimus ir mūsų organizacijų struktūra turi prie jo derintis. Organizacijų veiklos forma, pagaliau, nutaria jos narių dauguma. Tų pačių narių dauguma gali, kai yra rimtas reikalas, ją papildyti, ar net pakeisti.

Pasakykite, kada gi mūsų bendrinės organizacijų vadovybės atsiklausė išeivijos lietuvių nuomonės bet kuriuo svarbiu klausimu? Aš tokio fakto neatsimenu. Tokia daugumos lietuvių nuomonė kad ir čia mano keliamais, principiniais klausimais labai lengva būtų sužinoti anketos apklausinėjimo bū-

DĖMESIO KANDIDATAMS I JAUNIMO KONGRESO ATSTOVUS

Norintiems kandidatuoti į III Jaunimo kongreso atstovus artėja terminas prisistatyti "atstovų rinkimų komisijos", kurios sudarytos kiekvienoje LB apygardoje. Štai sąrašas kur kreiptis:

Vidurvakariuose (įskaitant Chicago ir apylinkes, Wisconsin aplinkes ir Omaha, Nebraska) kreiptis: Romas Kasperas, c/o PLJS Ryšių centras, 2422 West Marquette Rd., Chicago, Illinois 60629. Telefonas — (312) 476-0601.

Ohio (įskaitant Cleveland ir apylinkes, Akron, Dayton, Columbus ir Pittsburgh, Pa.) kreiptis: Kun. Gediminas Kijauskas, Our Lady of Perpetual Help, 18022 Neff Road, Cleveland, Ohio 44119. Telefonas — (216) 531-4263.

Michigane (įskaitant Detroit ir apylinkes, Grand Rapids ir Rochester, N. Y.) kreiptis: dr. Kestutis Kebulis, 16349 Addison, Southfield, Michigan 48075. Telefonas — (313) 557-8624.

Connecticute: (įskaitant Hartford, Waterbury, New Haven, New Britain ir kt.) kreiptis: Virginija Aleksandravičiūtė, 448 Panxis Ave., Bloomfield, Conn. Telefonas — (203) 242-8239.

Pietryčiuose: (įskaitant Philadelphia, Baltimore ir Washington) kreiptis: Kęstutis Česonis, 9909 Windflower Drive, Ellicott City, Md. 21043. Telefonas — (301) 465-1254. Philadelphiaje taipgi galima kreiptis į Joną Stelmoką, telefonu (215) 259-1838. Washingtono taipgi galima kreiptis į Romą Sakadolskį, telefonu (301) 986-1429.

Visose viršminėtose vietovėse kandidatai turi komisijoms prisistatyti ir visus uždavinius atlikti iki balandžio 20 d. Rinkimai įvyks gegužės 3-4 d. d. Balsavimo būstines bus paskelbtos po balandžio 20 d.

New Yorke visi norintieji kandidatuoti turi kreiptis pas Joną Vainių, 80-39 87th Rd., Woodhaven, N. Y. 11421. Telefonas — (212) 296-8607. New Yorke kandidatai turi prisistatyti ir visus uždavinius atlikti iki

du! Kodėl to iki šiol nepadaryta?!

Vietoj to dalis vadovaujančių tebekalba bendrybėmis ir visiems kitiems įsakinėja taikytis prie jų, jų pačių diktuojamų sąlygų. Gana sirtgi 'Kas esame patys vyriausias veiksnys' manija. Istorija už tai mums nebus atlaidi. Ar ne per ilgai utopinėmis svajonėmis 'vijome Dievą į medį'? Realybėn sugrįžę pamatysime, kad mūsųose nebėra ginčo partijų - programine - ideologine prasme. Vietoje to, deja, atsirado asmeniškų partinių politikierių. Jų yra daug kur, jų yra ir Lietuvių Bendruomenėje.

Vienintelė paguoda — jų nei Bendruomenėje nei kitose organizacijose nėra po daug! Vardan sėkmingesnės ir produktyvesnės veiklos sąlygų sudarymo pats laikas asmeniškų nuoskaudulius atidėti į šalį (jeigu jau negalima jų užmiršti ir nuširdesnio tarporganizacinio bendradarbiavimo vardan iš tiesi viens kitam dešinė ran ką!

balandžio 25 d. Atstovų rinkimai įvyks gegužės 10-11 d. d.

Massachusetts apygardoje netrukus bus sudaryta rinkimų komisija. Dėl tolimesnių informacijų kreiptis į JK ryšininką Marių Žiaugrą, telefonu (617) 323-8278.

New Jersey apygardoje iki šiol nežinoma ar įvyks rinkimai. Dėl tolimesnių informacijų kreiptis pas Jaunimo tarybos narį, Antaną Dambriūną telefonu (201) 351-3808.

Kandidatai į JK atstovus turi būti tarp 18-30 m. amžiaus rinkimų dieną. Balsavimo teise naudotis galės jaunimas tarp 16-30 m. amžiaus rinkimų dieną.

LOS ANGELES JAUNIMO DĖMESIUI!

Los Angeles, Santa Monica ir San Francisco lietuvių jaunimui sudaryta viena Vakarų LB apygardos atstovų rinkimų komisija. Visi suinteresuoti būti Jaunimo Kongreso atstovais raginami nedelsiant kreiptis į komisijos pirm. Joną Cingą, 11635 Mayfield Avenue, Los Angeles, Cal. 90049. Telefonas — (213) 826-1570. Kandidatai turi prisistatyti ir visus uždavinius atlikti iki balandžio 20 dienos. Atstovų rinkimai įvyks gegužės 3-4 d. d.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ VIENETŲ REGISTRACIJA

LB JAV Krašto valdyba, kartu su Lietuvių Tautinių Šokių Institutu rengia Penktąją Lietuvių Tautinių Šokių Šventę 1976 m. rugsėjo mėn. 5 d. Chicagoje International amfiteatre. Šventės rengimo komitetas sudarytas Chicagoje, pirminkaujant Br. Juodeliui.

Šventėje dalyvauti kviečiami visi laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių vietnetai. Šventės programoje numatytos 4 šokėjų grupės: vaikai (10-12 metų), Jaunuoliai (13-17 metų), jaunimas (virš 17 metų) ir šokėjai veteranai. Šventėje norintieji dalyvauti šokėjų vienetai dabar prašomi registruotis iki š. m. birželio mėn. 1 dienos pas šventės programos direktorę Galiną Gobienę, 6849 Vernon Ave., Dearborn Hgts., Michigan 48127. Vienetų vadovai prašomi registruotis Liet. tautinių šokių kursams, kurie vyks š. m. rugpjūčio mėn. 17-24 dienomis Dainavos stovykloje.

DEL ETNINIŲ STUDIJŲ FINANSAVIMO

Krašto ekonominės problemos yra Baltųjų Rūmų pareigūnų pasiteisinimas dėl neįtraukimo į pradinį 1975-6 metų biudžetą sumų etninių studijų įstatymui finansuoti. Tai neliečia 1.8 milijonų dolerių sumos, kuri buvo patvirtinta pereinamųjų metų pabaigoje ir kurios fondai bus paskirstyti iki š. m. birželio mėnesio pabaigos. JAV LB Krašto valdyba skatina lietuvių rašyti laiškus kongresmanui Daniel J. Flood, jo prašant į 1975-6 fiskalinių metų biudžetą įtraukti sumas etninių studijų įstatymui finansuoti.

KLAIPĖDA - SOVIETINIS GALVOSŪKIS

Okupantas pavertė Klaipėdą stambiu ir labai judriu prekybos uostu. Uostas turi puikias geografines sąlygas, bet okupantas, Klaipėdą didindamas, siekė savo planų. Tai lietuviško pakraščio rusinimas. Į Klaipėdą nesustodami vyksta ir uosta miestyje apsigyvena įvairūs reikalingi ir nereikalingi sovietiniai 'specai' iš Sovietijos. Per pusę miesto butinio gyvenimo visiškai rusifikuota: krautuvės, teatrai, spauda, įvairūs klubai. Vienas iš reikšmingesnių Klaipėdos klubų: 'Interklub'. Klubo direktorė Žana Bykova.

'Interklub' rūpinasi priminti iš užsienio atvykstančius ir kelias dienas Klaipėdoje užsibuvusius jūreivius. Savaime aišku, kad 'Interklub' yra labai aktyvi sovietinės, bolševikinės propagandos įstaiga. Pakliuvęs į 'Interklubą' globą užsieniečiai jūreivis pereina tam tikrą smegenų plovimą. Per tą 'Interklubą' kasmet pereina apie 13 tūkstančių užsienio jūreivių. Tas skaičius rodo propagandinio darbo intensyvumą. Per Klaipėdos uosto prekybinę apyvarą okupantas bando eksportuoti į 'buržuazinį' pasaulį bolševikinę propagandą.

Bet lazda turi du galus. Per tą patį Klaipėdą 'buržuazinis' pasaulis įveža įvairių, sovietams specifinių galvosūkių. Apie tai plačiai rašo Tiesos korespondentai G. Dadjancas ir R. Mockus (nr. 53). Per Klaipėdą, aišku, korespondentai, 'buržuazinis' pasaulis įgabendamas 'žmogiškųjų kontaktų' parodijas ir 'ideologines diversijas'.

ŽMOGIŠKIEJI KONTAKTAI

Viso pasaulio uostamiesčiai kupini panašių istorijų. Užsienio jūreiviai 'skrajojantieji olandai', kiekviename uoste gali turėti meilės istoriją. Tokių, su skaudžiomis pasekmėmis, be happy end'ų istorijų daug ir Klaipėdoje. Į Klaipėdą užsienio jūreivis atvyksta kaip tikras 'prince charming'. Jo dispozicijoje užsienio valiuta, kvepalai, papuošalai, geros kokybės viršutiniai ir apatiniai moteriški drabužėliai. Užsienio jūreivis vaišina gerais saldainiais, brangiais šokoladais ir kilniais gėrimais. Visos tos žaviniojo princo kvalifikacijos bemažant sutriuškina Klaipėdos daugelio moteriškųjų širdis. O viskas prasideda, kaip aimanuoja Tiesos korespondentai iš susitikimo Klaipėdos klubuose, iš abipusio noro, kaip įprasta sakytį, "užmegsti žmogiškuosius santykius".

Tiesa duoda mums apliteratūrintus 'žmogiškųjų santykių' vaizdus:

"Ji sėdi priešais mus, šita kukliai apsirengusi, gražios išvaizdos dvidešimt šešerių metų moteris. Iš po oranžinės kepuraitės, numegztos iš importinės 'moheros', koketiškai svyra trumpas tamsių plaukų kuokštas. Nugairintos rankos nervingai glamžo ir lygina pigią mėlyną skarelę. Ji šypsosi, stengiasi laikytis laisvai, bet šypsena gaili, išspausa pro ašaras, kurios netrukus pasipils iš žalių tušų paryškintų akių..."

Ji yra sovietinio gyvenimo sąlygų produktas, Valerija P. Ji gimė Klaipėdos krašte, baigė čia mažus mokslelius, pradėjo dirbti fabrike. Patekusi Klaipėdon ir čia pasigyvenusi, ji bemažant sutiko žavintį užsienio princą. Meilė ir užsienio valiuta. Dovanos, restoranai. Ir taip porą metų. Valerija nežino, kad tai buvo Maksas iš Hamburgo, kuris pasirodėdavo Klaipėdoje kas 10-15 dienų. Staiga, lyg jūros bangos nuplautos, Maksas dinga. Valerija, pripratusi prie užsienio šokalo ir valiutos, surado kitą globėją. Tai buvo turkas Mustafa. Vėliau dinga ir jis su jo turkiškais skanėtais. Valerija gi atšifruota Klaipėdos veltėdė pateko į investigacijų sukurį.

Ar Klaipėda yra Hamburgo Raperban? klausia korespondentai, prisimindami Hamburgo viešųjų namų kvartalą. Ir Valerijos P. istorija kartoja, atšifruos kitą jauną veltėdę Svetlaną S.

Svetlana S. buvo šalta meilės svaiguliui. Ji buvo praktikė. Ji buvo užsienio valiutos spekuliantė. Už tą valiutą specialiose krautuvėse pirkdavo 'deficitines' prekes ir jas parduodama, turėjo geras pajamas. "Ilgaplaukiai pienbūniai", rašo Tiesos korespondentai, "diena ir naktį šlaistosi aplink uostą, belaukdami užsieninių laivų, kad nupirktų, o paskui ir perparduotų kramtomąją gumą".

Kontrabandininkų 'siela ir centras' buvo Zenė Sleininė, vadinamoji Klaipėdos 'grožio karalienė'. Ji suko platų kontrabandos ir spekuliacijos ratą. Kontrabandinės prekės plaukė į Klaipėdą kuo sukčiausiais ir išradingiausiais keliais, dujų balionuose, ventiliacijos vamzdžiuose, po dvigubais dugnais ir žibalo statinaitėse...

"Tai yra", atsidusta korespondentai, "žmogiškųjų santykių žala".

Žmogiškieji kontaktai Klaipėdoje, kaip kiekviena lazda, turi du galus. Šis uostamiesčio siautuly, savaime aišku, gamina begalę siužetų, bet apie tai uždrausta rašyti. Literatai negali

paliesti to sovietinio gyvenimo purvo. Tiksliai Tiesos korespondentai, smerkiančių korespondencijų pavidale, ipareigoti ispėti sovietinius pavaldinius apie 'žmogiškųjų kontaktų' pavojus.

IDEOLOGINĖS DIVERSIJOS

Apie 'žmogiškuosius kontaktus' porinti sovietiniam korespondentui sekėsi su gera sarkazmo doze, su aštriu pašaipiskumu Klaipėdos moteriškaitėms, kurias 'svaigina' žavintieji užsienio princas. Istorija banali ir kasdieniška. Kas nežino pasakų apie šaunų jūreivį, kuris kiekviename aplankytame uoste sugeba turėti jo 'vieniutėlę' mylimąją? Nėra naujiena rašyti apie uostamiesčių seniausios pasaulio profesijos kvartalą. Iš Tiesos skilčių tenka įtarti, kad tokių, visoje slaptystėje, netrūksta ir Klaipėdoje.

Kitaip pasijunta Tiesos bendradarbiai susidūrę su 'Ideologinių diversijų' tema klesti tiksliai pakvaišusiai politinės diktatūros aplinkoje. Tai visoks politinės literatūros gaudymas užsienio jūreivių kišenėse ir dvigubų dugnų lagaminuose. Tokioms pareigoms sovietai turi sekliu kadrus. Šie seka atvykstančius jūreivius, esant reikalui - sulaiko, krato, varo juos atgal ir jų laivą, rašo ir demaršus.

"Tarp daugelio kilogramų ideologiškai žalingos ir pornografinės literatūros konfiskuotos iš kai kurių mūsų svečių ir daugiau ir mažiau 'atsitiktinių' jų pažįstamų, yra ir visiškai aiškios paskirties literatūros", gana mįslingai kalba Tiesos eilutės. "Ideologiškai žalingos ir "pornografinės" lektūrų suėjimas į vieną aptarimą, rodo bolševikų pastangas nuvertinti priešsovietinę spaudą. Savo laiku, per didžiuosius trėmimus, bolševikai tvirtino, kad "veža iš Lietuvos prostitutės ir vagis", įkalinę vagonuose geriausią lietuviškos visuomenės elementą. Dabar gi D. Dadjancas ir R. Mockus stveriasi seno 'metodo' šmeižti priešsovietinę spaudą.

Iš Tiesos aimanavimų aiškėja, kad 'ideologinė diversija' yra rusų kalba spausdinti sutrumpinti rusų emigrantų žurnalo 'Posev' leidiniai. Tai itin tobulai parengtas leidinys importuoti į jį už laikikos geležinės uždangos merdinių ir laisvės žodžio trokštančių visuomenę.

Patys Tiesos korespondentai, tu sutrumpintų 'Posev' leidinių aiškiai nematė. Gal būtų jiems nevalia tu leidinių skaityti, matyti, bent akimis perbėgti, kad 'nesusimaišytų sovietinė ideologija'. Mat Tiesos korespondentai čia pat apsimeluoja tvirtindami, kad tasai 'Posev' (ir A. Solženicinas) "ragina tiesiog nuversti tarybinę santvarką". Šitokių raginimų (nei 'tiesiog', nei 'netyčia') žurnalo 'Posev' leidiniuose nėra, nei Solženicinas taip ragina. Prieš sovietinę spaudą kaip tikrai neragina "nuversti tarybinę santvarką". Tas gas dinimas ir melas reikalingas pasiteisinti, kodėl čekistų minios Klaipėdos krantinėje gauda įtartinus jiems užsieniečius ir juos krato be teismo įsakymo.

Kalbant laisvų visuomenių standartais: argi būtina plėsti iš jūreivių kišenų priešingos ideologijos spaudą? Į JAV-bes sovietai importuoja tūkstančius tonų sovietinės propagandinės makulatūros. Kiekvienas sovietinis turistai gali įvežti į JAV-bes visą biblioteką sovietinių leidinių ir pundus jų periodikos. Kodėl gi čekistų minios kaip vanagai

FILATELIJOS KAMPELIS

Nr. 4

ANTANAS BERNOTAS

BELGIJA išleido 10 frankų pašto ženklą pagerbti jos pasižymėjusiam statistikui ir astronomui Queteletui.

Lambert Adolphe Jacques Quetelet (1796-1874) gimė Gente, Belgijoje. Čia ir mokėsi. Buvo pirmasis, kurio priežiūroje Briuselyje buvo pastatyta Karališkoji Observatorija, o nuo 1828 m. jis buvo paskirtas tos observatorijos direktorium. Nuo 1830 m. vadovavo ir Belgijos statistikos biurui. 1853 m. jo rūpesčiu Briuselyje buvo suauktas tarptautinis statistikos darbuotojų suvažiavimas. Parašė veikalų socialiniais ir antropometrijos klausimais.

INDIJA išleido 25 paisų pašto ženklą, kuriame parodyta senovinė Bhagvan Mahavira budistų šventovė, paminint Nirvanos 2500 metų sukaktį.

Tokios šventovės anuomet budistų tikėjime buvo vadinamos tope, ir turėjo įėjimus iš visų keturių pusių. O nirvana jų tikėjime, tai pogrindinė sielos būseną, kada pasiliuosuojama nuo skausmų, rūpesčių ir pereinama į nebuitį, į amžinąją ramybę ir pasitenkinimą.

seka užsienio jūreivius, įtempe savo uosle pajusti: ar nėra kišenėje antisovietinės literatūros "ant plono popieriaus"? Čekistai privalo gaudyti prieštarybinę spaudą, nes ta spauda demaskuoja sovietinį melą.

Savo melą jie bando pridengti melu, kaltindami laisvą užsienio spaudą prasmantomis ideologinėmis diversijomis. G. Dadjancas ir R. Mockus stveriasi už kvailiausiojo melo: A. Solženicinas "ragina tiesiog nuversti tarybinę santvarką". Instinktyviai pajutę padėties kvailumą, į kurią jie pateko, reikalaujama apie "ideologines diversijas", Tiesos bašibuzukai bando išsisteisinti: "neteisinga, žinoma, kiekvieną užsienio studentą laikyti ideologiniu diversantu. Mums visiškai svetima liga, kurią įprasta vadinti 'šnipinėjimo manija'".

G. Dadjancas ir R. Mockus kalba apie virvę pakuoklio namuose! Į kiekvieną užsienietį Sovietijoje žiūri įtaringai, šnipinėjančiai, pikta. Jeigu jie galėtų, degintų kitaip manantį užsieniečių ant laužo, kartu su "plono popieriaus lapeliais", surastais jo kišenėje.

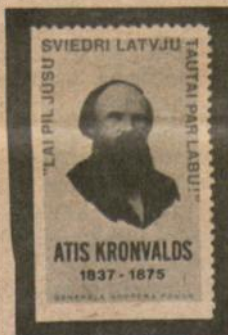
Klaipėda, kaip ir kiekvienas kitas sovietų pakrantės uostamiestis, yra jų galvosopio šaltinis. Sandūrą su laisvuju pasauliu sovietai mielai apstatyti berlyniškos mūro sienomis. To padaryti jie negali. Juk protuos uostamiesčius kapitalistai atveža grūdų, technikos, mašinerijos stebuklų, be kurių sovietinė tironija negalėtų išilaikyti. (s)

ITALIJA išleido 90 liru pašto ženklą, kuriuo pagerbiamas skulptorius Quercia.

Jacopo della Quercia (1374 - apie 1438) buvo gimęs La Quercia vietovėje prie Sienos, dėko jo tokia ir pavardė. Quercia buvo ankstyvo renesanso, Sienos mokyklos skulptorius. Dauguma jo skulptūrų buvo padarytos Luccoje ir Sienoje ir menininkų labai aukštai vertinamos. Kad tos meninės vertybės nežūtų ir nesugadintų, skulptūros ir reliefai, kiek tai buvo įmanoma, 1858 m. buvo pakeičtos replikomis, o pačios skulptūros patalpintos Sienos muziejuje. Kaikas, pvz., portalo dekoracijos S. Petronio, Bolognoje, paliko nebaigtos.

LATVIJA. Latvių skautų Generolo Gopperso vardo fundacija Amerikoje išleido ženklukus pasižymėjusiam latvių veikėjui ir rašytojui Atis Kronvaldsui pagerbti. Ženklukai - vieni su latviškais, kiti su angliškais įrašais.

Atis Kronvalds (1837-1875), latvių tautinio atgimimo ideologas, mokėsi Liepojoje, vėliau pas namų mokytoją Lietuvoje. Nuo 1859 m. lankė Berlyno universitetą. Vėliau mokėsi Tartu (Estijoje) mokytojų seminarijoje. Mokytojų įvairiose Latvijos vietovėse. Subūrė latvių mokytojų, organizavo kursus, ragino latvius kalbėti tik latviškai. Leido įvairius laikraščius latvių kalba. Išleido latvių tautos istoriją. Parašė knygą vokiškai 'Nationale Bestrebungen' (1872), kuri vėliau išėjo ir latviškai. Žinant, kad latviai jau nuo kalavijuočių ordono valdymo laikų, vėliau valdant vokiškos kilmės hercogams, buvo labai suvokietinti, Kronvalds dėjo visas pastangas atgaivinti latvių tautinę sąmonę ir kratyti vokiškumą. - Ir nepriklausoma Latvija ji buvo pagerbusi, 1936 m. latvių rašytoju

serijoje išleisdama pašto ženklą su jo atvaizdu.

MAŽA PATAISA. 'Filatelijos Kampelis' Nr. 2, aprašinėjant Švedijos Nobelio premijas gavusių mokslininkų garbei išleistus pašto ženklus, buvo padarytos trys korektūros klaidos: vieton ten išspausdintas 'oro' pašto ženklas, turėjo būti 'oere' pašto ženklas (oere - Švedijos piniginių vieneto pavadinimas).

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• BALANDŽIO 12-13 D. Dailininkų Balukienės ir Stankūnienės kūrinių paroda ir poetės J. Svabaitės Gilienės naujų knygų pristatymas Lietuvių Namuose. Rengia Žaibo klubas.

• BALANDŽIO 19 D. Grandinėls šventinis vakaras-balius.

• BALANDŽIO 20 D. ALTS-gos Clevelando skyriaus 25 m. sukakties minėjimas.

• BALANDŽIO 26 D. Čiurlionio ansamblio 35 m. sukakties koncertas.

• BALANDŽIO 27 D. Vysk. Valančiaus mokyklos 25 metų sukaktis.

• GEKUŽES 3-4 D. Ateitininkų šeimos šventė.

• GEKUŽES 11 D. Motinos diena. Ruošia Žalgirio šaulių kuopos moterų sekcija.

• GEKUŽES 16-18 D. Lituanistinio instituto suvažiavimas.

• GEKUŽES 24 D. ALTS-gos suaktuvinio seimo banketas.

• GEKUŽES 24-25 D. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 25 m. suaktuvinis seimas.

• BIRŽELIO 1 d. Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokslo metų pabaigtuvių aktas N. parap. salėje.

• BIRŽELIO 22 D. Penstininkų klubo Joninių gegužinė.

• BIRŽELIO 29 D. LKVS Ramovės gegužinė.

• LIEPOS 20 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

• RUGPJO 24 D. Žalgirio šaulių kuopos gegužinė.

• RUGSEJO 6 Tautos šventės koncertas. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• RUGSEJO 7 D. Tautos šventės minėjimas.

• RUGSEJO 27 D. Birutinių parengimas.

• SPALIO 11 D. Dirvos 60 metų suaktuvinis balius.

• SPALIO 25 D. Clevelando šaulių įsisteigimo penkmečio minėjimas.

• SPALIO 26 D. Šaulių suaktuvių iškilmės.

• LAPKRIO 8 ir 9 D. Lietuvių dienos. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• LAPKRIO 22 D. Karuomenės šventės minėjimas. Rengia LKVS Ramovė.

• GRUODŽIO 31 D. Naujų metų sutikimas. Rengia LB Clevelando apylinkė.

Aplankykite lietuvišką krautuvę Parmoje.

Geriausi maisto produktai, vietiniai ir importuoti. Didelis pasirinkimas sūrių, dešrų ir mėsos

MEAT MART INC.

Savininkas V. JANONIS

10405 Pleasant Valley & York Rd.

Parma, Ohio

Tel. 845-4935

Krautuvė atidaryta pirmadienį iki ketvirtadienio 9-7 v. v. Penktadienį 9-9 v. v. Šeštadienį 9-6 v. v. Sekmadienį 10-3 v. p. p.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

LITERATŪROS VAKARAS IR PARODA

Clevelando LSK Žaibo moterų tinklinio komandos rengiamos dailininkų Magdalenos B. Stankūnienės ir Vandos Balukienės paveikslų parodos atidarymas įvyks šį šeštadienį, balandžio 12 d., 7:30 val. vakare, Clevelando Lietuvių Namų didžiojoje salėje. Atidaryme ištrauks iš savo kūrybos skaitys poetė Julija Švabaitė-Gylienė, o jos naujausias knygas "Gabriuko užrašai" ir "Septyni saulės patekėjimai" pristatys PLB garbės pirmininkas St. Barzdukas.

GRANDINĖLĖS APLINKINIO BALIUS

Kelios kartos šokėjų ir svečių dalyvauja Grandinėlių baliuje. Matysime ne tik grupės narių tėvus, jų svečius, būsimų šokėjų, muzikantų tėtis ir mamas, bet ir eiles jaunimo. Vieni jų sutiks svečius, jiems patarnaus, kiti dalyvauja lekiančiojo programoje, tretį — lygiai kaip vyresni, bus balius svečiai, džiaugsis puikiais vaisėmis, programa, Slobodos orkestru, šokiais, žaidimais, loterija. Už visa tai moksleiviai, studentai — svečiai jaunuoliai mo-

ka tik 6 dol. Kreiptis pas Grandinėles narius arba Sagius: 442-8674. Juo greičiau, juo geriau.

Grandinėlės baliuje dalyvauja ir visa eilė svečių-amerikiečių, vieni iš jų balius proga nori sutikti savo draugus lietuvius, kiti — atšvęsti naujoje aplinkoje savo gimtadienį, tretį nori turėti savo šeimos susiartinimo šventę. Visus juos kviečia Grandinėlės rėmėjai.

Linksmas, jaunas Grandinėlės balius įvyksta balandžio 19 d., šeštadienį, 7 val. vak., Slovėnų auditorijoje, 6417 St. Clair Ave. Lengvas privažiavimas iš visur. Čia pat prie auditorijos dvi policijos saugomos mašinoms parkinti aikštės. Baliuje vietų dar yra, bet paskubėkime. Pakvietimas asmeniui — tik 10 dol. Kreiptis pas Sagius: 442-8674. Balius ruošiamas Grandinėlės labui.

ALT S-GOS CLEVELANDO SKYRIAUS METINIS SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, balandžio 20 d. 2 val. p. p. Lietuvių namuose įvyks Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus narių visuotinis susirinkimas.

Darbotvarkėje Valdybos ir Revizijos komisijos pranešimai, diskusijos dėl pranešimų ir Valdybos bei Revizijos komisijos rinkimai ir kt.

Maloniai prašome visus skyriaus narius susirinkime dalyvauti. Susirinkimą nori-

me pradėti punktualiai, nes tose pačiose patalpose vyks 25 metų skyriaus veiklos paminėjimas.

ALT S-GOS CLEVELANDO SKYRIAUS SUKAKTUVIŲ PAMINĖJIMAS

Sekmadienį, balandžio 20 d. 4 val. p. p. Lietuvių Namų Čiurlionio Ansamblio patalpose įvyks Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus 25 metų veiklos paminėjimas.

Programoje trumpa akademinė ir meninė dalis. Po to prie kavutės pasikalbėjimas apie artėjanti Sąjungos sukaktuvinį seimą Clevelande.

Maloniai kviečiame visus šiame paminėjime dalyvauti.

PAGERBS VYTAUTĄ BRAZIULĮ

Š. m. balandžio 20 d. 4 val. p. p. SLA 14-oji kuopa rengia iškilmingus pietus savo ilgamečiui pirmininkui Vytautui Braziuliui pagerbti. Šiemet vasario 25 d. jis susilaukė 75 metų amžiaus.

Pietūs įvyks Lietuvių Namuose. Kvietimai gaunami pas kuopos valdybos narius. Kaina 4 dol. asmeniui. Kviečiami dalyvauti visi kuopos nariai ir visi, kurie nori Vyt. Braziulį pagerbti. (sl)

• Clevelando Skautininkų Draugovės pavasario suėiga įvyks balandžio 17 d., ketvirtadienį, 7:30 v. v., Naujosios parapijos viršutinėje salėje. Programoje: draugovės reikalai ir ps. fil. Dalia Orantaitė kalbės apie "Grožio kliniką". Visos skautininkės kviečiamos dalyvauti.

ATITAISYMAS

Žinutėje apie Romą Jasi-nevičiūtę (Dirva Nr. 28 7 psl.) įsivėlė nemaloni korektūros klaida, eilutei patekus iš kito straipsnio. Turėjo būti:

"Roma nuo pat mažens yra aktyvi lietuvaitė. Ji priklauso ateitininkams ir taip pat šoko Grandinėlėje. Roma mokėsi John Carroll Universitete. Ji yra dirbus Clevelando Klinikose pas dr. A. Butkų. Šiam darbui buvo gavus American Heart Association stipendiją."

ČIURLIONIEČIŲ DIDŽIOJO KONCERTO BELAUKIANT

Dažnai girdime raginimus: "Neužsidarykim savyje! Ženkim į pasaulį, neškim, skleiskim lietuviškąją kultūrą kuo plačiau, garsinkim Lietuvos vardą kuo garsiau!" Tegul skamba mūsų dainos po šalis plačiausias... Šiems žygiams reikia pajėgių menininkų ir meninių kolektyvų, reikia jų ryžto, drąsos ir savo meninio pajėgumo supratimo, iš kitos pusės reikia solidarios visų lietuvių tautos.

Clevelando lietuvių kolonija gali džiaugtis ir didžiuotis, turėdama M.K. Čiurlionio Ansamblių, kurs visais požiūriais neturi sau lygaus meninio kolektyvo reprezentuoti lietuvių tautinei kultūrai. Bet toji garbė ir įpareigoja kiekvieną samoningą kolonijos lietuvių būti dalimi to, sakykime užnugario, tos moralės paramos kiekvienam Ansamblio viešam pasirodyme.

Š. m. balandžio 26 d. Severance Hall scenoje skambės mūsų kanklės, aidės

CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMAI ANT TVIRTŲ PAMATŲ

Š. m. balandžio 6 d. įvyko Lietuvių namų b-vės (Lithuanian Village, Inc.) akcininkų metinis susirinkimas. Trumpą veiklos pranešimą padarė Direktorių Tarybos pirmininkas adv. Alg. Sirvaitis. Iš patiektų piniginių apyskaitų matyt, kad bendrovės reikalai vedami rūpestingai ir su atsargiais apskaičiavimais, siekiant kur tik galima didžiausio taupumo. Žinoma, paskola artį 200,000 dol. ir palūkanos už ją verčia namų administraciją gerokai suvaržyti diržus ir rinkti mokesčius už patalpų naudojimą net iš jaunimo bei kitų kultūrinių organizacijų. Tat yra labai reikšmingas direktorijos kvietimas prisidėti ir visais galimais būdais paremti planą sumažinti šiais metais skolą bent 50,000 dol., tuo būdu igalinant administraciją duoti daugiau lengvatų lietuvių reikalams. 1974 m. pajamų gauta \$32,512.51, o išleista \$34,240.02. Šis \$1,717.51 nuostolis didžia dalimi atsirado dėl labai pabrangusio elektros ir gazo tiekimo. 1974 m. įrengtos patalpos M.K. Čiurlionio ansambliui, kurs inėšes tų patalpų įrengimui virš 7000 dol., tapdamas vienu stambiausių Liet. namų b-vės akcininku. Be to, Gintaro valgyklos virtuvės įrengimams ir kitiems reikalams išleista virš 13,000 dol. Namų administracija turi realių galimybių gauti nuolatinius namų patalpų nuomotojus — tūlas amerikiečių organizacijas, kurių stambūs įmokėjimai igalintų pabaigti įrengti numatytas kultūros reikalams (knygynui, skaityklai) patalpas ir dar vieną salę namų rūšio plane.

Kontrolės komisija (pirm. K. Karalis, nariai V. Akelaitis ir P. Luiza (savo ilgu ir rūpestingai paruoštu aktu patvirtino patiektų apyskaitų tikrumą ir įrašė direktorijai bei namų administracijai keletą naudingų sugestijų namų priežiūros ir atskaitomybės reikalais.

Anais metais sudarytoji konstitucinė komisija savo darbo neužbaigė, nes, anot jos pirmininko St. Lazdžio, nebuvo sušauktas specialus jos paruoštas projektui apsvastyti akcininkų susirinkimas, kaip tat buvę numatyta anų metų susirinkime.

dainų akordai, pripildys sceną tautinių šokių pynės. Didžiulę salę vietos tūkstančiai ar net daugiau asmenų. O kaip su mūsų parama? Ar mūsų kolonija pajėgs tinkamai paremti Ansamblio žygi? O toji parama turės vykti dviem kryptim: kuo didžiausiam mūsų skaičiui dalyvaujant koncerte ir sukviečiant kuo daugiausia kitatautės publikos. Kviečiant kitatautį į lietuvišką koncertą reikia turėti drąsos ir tikėti savo menininkų pajėgumu suteikti tam kitatautiui meninio pasigėrėjimo ir sukelti įvertinimo ir pagarbos jausmus ne tik menininkams, bet ir lietuviams. Manome, kad kiekvienam, kurs supranta ir sugėba vertinti tikrą dainos ir muzikos grožį ir dailų tautinį šokį, tokio pasitikėjimo neturėtų stigti. Čiurlionio Ansamblis, kurs su precizišku tikslumu atlieka visus jam pavestus uždavinius, to pasitikėjimo tikrai vertas.

Tat nebūkime donelaičiai skunkiai ir nenumokime lengvai ranka į šį svarbų tautinės misijos vakarą. Užpildykime ir perpildykime koncerto salę ir suteikim mūsų puikiams ir drąsiams ansambliui kuo stipriausią kuo nuoširdžiausią paramą. (pk)

Iškilus klausimui dėl neužbaigto atsiskaitymo su buv. namų statybos vykdytoju L. Staškūnu, nutarta su daryti 3 asmenų arbitražo komisiją, kurios sprendimą (susirinkimui pareiškė) vykdysias ir L. Staškūnas.

Ir vėl atgijo tas kontroversinis, jau eilę metų keliamas Liet. klubo akcijų klausimas. Liet. klubas su savo 874 akcijomis yra stambiausias b-vės akcininkas. Tos akcijos naujų direktorių rinkimuose naudojamos įvairiai: kartais jos padalinamos po lygiai visiems direktoriams ir net komisijoms, o kartais (kaip ir šiais metais) jas paskirsto mažesnė direktorių grupė, tuo būdu igydamas lemiamas įtakos direktorių rinkimuose. Nors pagal akcinių b-vių įstatus jie turi pilną teisę tas akcijas rinkimuose naudoti savo nuožiūra — kaip teis. b-vės patarėjas P. Chalcko paaiškino, tačiau tūliams susirinkimo dalyviams tatau atrodė kaip nepriimtinas dyktatoriškas direktorių savivaliavimas. Ir čia buvo apgailėtina proga sugaišinti daug laiko, pasireikšti teisiškos Lith. Village b-vės ir Liet. klubo specifinės santvarkos gerai nepažįstantiems, bet savo visuomeninė-idealistinei sąžinei balsu šaukiantiems asmenims. Bet ir čia galų gale prieš pasiūlymas savaite prieš ateinančių metų akc. susirinkimą šaukti Liet. klubo narių susirinkimą ir jame priimti nutarimą dėl klubo akcijų panaudojimo Lith. Village direktorių rinkimuose. Žinoma, geriausia išėjti būtų nupirkti tas klubo akcijas (o tat yra įmanoma) paskirtiems asmenims.

Kadencijai pasibaigus iš direktorių tarpo pasitraukė J. Stempužis, Pr. Stempužis, Jurgis Malskis ir Ern. Samas. Iš pasiūlytųjų 15 kandidatų išrinkti: Juozas Stempužis, Vyt. Matas, Gytis Motiejūnas ir Vl. Plečkaitis. Balsavime dalyvavo 448 akcininkai (jų tarpe 13 organizacijų) su 5853 akcijomis.

Kontrolės komisija, susirinkimui vieningai pageidaujant, pasiliko ta pati. Konstitucijos komisijos pirmininku pakviestas J. Virbalis su teise sudaryti komisiją savo pasirinkimu. Mandatų komisijon pakviesti: A. Mikoliūnas, dr. A. Butkus ir kiti, kurių pavardžių deja nepasizymėjau.

Galiausia prarastas ir Liet. klubo narių metinis susirinkimas. Išklausa direktoriaus J. Dulebos, klubo vedėjo Zen. Dučmano ir kontrolės komisijos pirm. K. Karolio pranešimai. Juoz. Zilionis perskaitė praeitojo susirinkimo protokolą. Klubo darbo apimtis išsiplėtusi atidarius "Gintaro" valgyklą-restaurantą. Pirmuosius tris mėnesius valgykla veikusi su nuostoliais, bet vėliau, dėka sumanios ir energingos vedėjos T. Kozmanienės darbo, jau duodanti neblogą pelną. Per 1974 metus klubo apyvarta buvusi tokia: pajamos \$164,465.13, išlaidos (gerimams ir produktams, algoms ir t.t.) \$152,930.53. Tokiu būdu gryo pelno gau-

ta \$11,534.60. Šių metų pirmieji trys mėnesiai teikia vilčių, kad pelnas galėsias būti žymiai didesnis. Klube ir valgykloje dirba 27 tarnautojai — nuolatiniai ir nenuolatiniai. Savo pranešime Zen. Dučmanas išreiškė ypatingą padėką J. Malskiui, T. Kozmanienei, J. Kaklauskui ir visiems klubo tarnautojams bei nariams už palankumą ir visokeriopą paramą. Klubo narių skaičius 1974 m. buvęs 826.

Pabaigus susirinkimą "Gintaro" valgyklos šeimininkės suruošė visiems skanias vaišes. (pk)

• **Income Tax pildo Bronius Taoras**, Lietuvių Namuose 877 East 185th St. Antradieniais ir ketvirtadieniais 5-8:30 v. v. Šeštadieniais 10:00-2:30 v. p. p. Kitom valandos pagal susitarimą. Tel. 531-8687.

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• **Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį** tel. 531-2211.

TAKE ADVANTAGE OF THE TAX REFUND ON THE FOLLOWING NEW HOMES.

NEW BRICK RANCH
Custom built, 3 bedrooms, dining room, kitchen with built-ins, 1 1/2 baths, full basement, 70x150 ft. lot. Price Right!

NEW BI-LEVEL
SURFSIDE, beautiful quality constructed home, featuring 3 bedrooms up, 1 down, family room, formal dining, built ins, 2 baths, double attached garage.

NEW SPLIT LEVEL
Off Rt. 91: Appealing brick front center hall with living and dining room, spacious kitchen, built ins, 1 1/2 baths, family room, finest materials and workmanship.

BUY NOW BEFORE YOU MISS OUT!

UPSON REALTOR
UMLS
Open 9-9
499 E. 260 St. RE 1-1070
Euclid, Ohio (29-31)

BUSINESS OF YOUR OWN FOR \$1,985

If you are ambitious, self-motivated, looking for that one opportunity to get you off and running, investigate this Unusual Business (Credit Card). A Small Investment and a Willingness to Work can provide you with Unlimited Earnings. Perfect Business for men, women & partners, whatever your background. This Business is designed to Generate a Good Cash Return immediately. For details: Call G. P. S. Corp.

Toll Free — 800-241-3124 (26-32)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

For a 74 bed General Hospital to work in beautiful sunny Florida. General duty nurses for all shifts. Good starting salary. Differential for evening and night duties. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to: Administrator FISHERMEN'S HOSPITAL INC.

P. O. BOX 68
MARATHON, FLORIDA 33050
305-743-5533 (28-35)

APPMATTUX CO. — 81 Acs, timberland, streams, nr. good employment, \$28,000, terms.

PRINCE EDWARD COUNTY — 86 Acs. on U.S. Hwy. 15, Long creek frontage, 15 open. Only \$33,000.

HIGHLAND CO. — 821 Acs, cattle farm in Big Valley, Long hwy. frontage, 2 houses, stream, several springs. About 500 Acs. in pasture, fenced. A real beauty, only \$275 per Ac.

BUCKINGHAM CO. — 26 wooded Acs. on state road w/nice creek flowing through. Excel. hunting. Elec. \$16,500, terms.

BASIL ATKINS
STATE WIDE REALTY CO.
408A E 3RD ST.
FARMVILLE, VA. 23901
804-392-5190 Res. or
804-392-6163 Office (28-30)

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA. GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

andré duval

šios dienos grožio salonas
su vakar dienos kainomis

Viskas vėliausios
mados pas
Andre Duval...

Patrauklus naujas dekoravimas, patys naujausi įrenginiai ir geriausiai už viską, mūsų einančios su diena talentingos patarnautojos, kiekviena iš jų eksperte technikoje ir stilijoje.

Taip viskas seka šios dienos reikalavimus, išskirus kainas...

Shampoo & Styleset \$3.45 not \$7.50
Hair cut \$2.95 not \$7.50

Blower Cut and Style \$6.95 not \$15

L'Oreal Perm \$12.50 not \$17.50
Frosting \$17.50 not \$30 cup or cap

Sale of Beauty \$7.87

Special — the famous Vita Perm, complete with cut.

UniPerm Incl. \$20 cut

The great new wave that's pre-programmed for beautiful results everu time. \$25 at most salons.

Permanent Eyelashes, individually applied, \$15
No-Set Perm by Helene Curtis, \$10

No rollers, no pincurls, ever again!

Jeigu jūs dar nebandėte mūsų saliono, jūs praradate puikų grožio pažinimą. Nieko nėra ką jūs galėtume prarasti — ir jeigu jūs neesate patenkinta mūsų stiliumi, sąskaita nebus pristatyta.

Penktdienį ir šeštadienį 50 c. daugiau

EAST
• 406 Euclid Ave., 2d F. 781-3161
• Southgate, 5899 Warrensville, 663-6346
• Opposite Eastgate, 449-3435
• Severance Center, 382-2600, 382-2569
• Shoregate, 944-6700,
• Mentor, 255-9115, next to Zayre's
• Lake Shore Blvd.
• Painesville 357-6129
• The New Market

WEST
• Opposite Southland, 845-3100
• Opposite Westgate, 333-6646
• North Olmsted, 777-8686
• Parmatown, 884-6300
• Midway Mall,
• Elyria 321-5742
• Lorain 232-8020

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Baltijos valstybių diplomatiniai pareigūnai š. m. balandžio 3 d. buvo susirinkę Washingtone pasitarti klausimais, liečiančiais Baltijos valstybes. Pasitarime dalyvavo Latvijos atstovas dr. A. Dinbergs su Latvijos Pasiuntinybės patarėju Vilis Tamsons, Estijos atstovas E. Jaakson, atvykęs iš New Yorko, ir Lietuvos Pasiuntinybės patarėjas dr. S. A. Bačkis.

• Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė, devintoji iš eilės, šiais metais įvyks rugpjūčio 10-17 d.d. Dainavos stovykloje. Mokestis nustatytas toks: suaugusiems — 60 dol., šeimos nariams, studentams ir moksleiviams po 30 dol., vaikams iki 12 m. po 15 dol. Šios savaitės darbų tvarkoje daugiausia dėmesio bus kreipiama į praktinius mokyklos darbo klausimus. O jaunimui bus proga pasimokyti taisyklingos lietuvių kalbos, dainų bei tautinių šokių.

Studijų savaitės vadovu yra pakviestas Clevelando šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos direktorius mok. Pranas Karalius. Jo adresas: 12470 Snow Rd., So. Newbury, P. O. Burton, Ohio 44021. Telef. 216-834-4259. Į jį prašoma kreiptis

visais studijų savaitė liečiančiais klausimais.

Smulki savaitės programa bus paskelbta vėliau, kai bus susitarta su lektoriais.

• Vytauto Alanto novelių rinkinį išleidžia J. Kapočiaus vadovaujama Lietuvių Enciklopedijos leidykla.

ANTANAS SMETONA

Jo visuomeninė, kultūrinė ir politinė veikla. Parašė Aleksandras Merkeliš. Išleido Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. 740 psl. Ilustruota. Spaudė Vilties spaustuvė. Kaina \$12.50. Dar galima įsigyti krepiančius į K. Pocių, 3908 Fir St., E. Chicago, Ind. 46312.

• Kęstutis Česonis, JAV LB Pietryčių apygardos pirmininkas, artimai bendradarbiauja su Baltijos apylinkės latvių ir estų organizacijomis Pabaltijo valstybių aneksijos nepripažinimo akcijoje. K. Česonio ir jo žmonos Kristinos pastangomis Baltijos amerikiečių spaudoje yra pasirodę keli straipsniai liečiant Lietuvos padėtį ir Baltijos lietuvių koloniją. Jo artimai bendradarbiauta su "The National Geographic" žurnalo redakcija jai ruošiant straipsnį apie Baltijos

miestą. Šiame š. m. vasario mėnesio laidoje išspausdintame straipsnyje vykusiai pristatyta ir Baltijos lietuviai.

Chicago

MIRĖ JURGIS JAKUBONIS

Po ilgos ligos š. m. kovo mėn. 29 d. Chicagoje mirė buvęs Tauragės gimnazijos direktorius ir Klaipėdos Šiaulių Prekybos Instituto prorektorius docentas Jurgis Jakubonis. Palaidotas balandžio mėn. 2 d. Chicagoj Lietuvių šv. Kazimiero kapinėse.

Velionis priklausė Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai, Akademiniam Tautiniam Sambūriui ir kitoms organizacijoms. Buvo Vilties Draugijos narys.

Liko žmona Stasė (Kumpikevičiūtė) ir kiti giminės.

• Sesučių Trio — Ramutė, Joana ir Teresė Drūtys — atliks meninę programą, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus pavasario baliuje, 1975 m. gegužės 10 d., Lietuvių Tautinių Namų salėje. Pakvietimai į balių gaunami pas vald. narius.

THE BES PLACE TO BEGIN is with us. Purposely small 350 for individualized study programs Coed: two-year; 95% successfully transfer; Benedictine and lay faculty; 40% Ph.D's; Christian values and atmosphere. Write soon to Paul Drew ST. GREGORY'S COLLEGE Shawnee, Oklahoma 74801

CO-OP FOR SALE CHALMERS AVENUE between Harper and Outer Drive, 1 and 2 Bedroom Co-Ops now available, with carpet, drapes & appliances. Ideal for widow or retiree, from \$12,000. C. W. BABCOCK & SONS 313-777-3310 (28-30)

JANITORIAL PEOPLE We are now accepting applications for full and part time work in the greater Hartford areas. All applicants must bring 2 written references on letterhead at the time they come in to fill out an application. All applicants must apply in person only on Monday and Wednesday.

BUILDING MAINTENANCE CORP. 108 Constitution Plaza Hartford, Conn. (203) 325-2112 (26-30)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.
TRYŠ MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mašinoms vieta
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA
MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

ATSIŠVEIKINTA SU POVILU LELEIKA

Kovo 29 d. Brent ligoninėje, Detroito, mirė buvęs Lietuvos Kariuomenės kūrėjas - savanoris Povilas Leleika sulaukęs 74 metų. Buvo gimęs 1900 lapkričio 12 d. Dusėtoje, Zarasų apskr. Povilas būdamas jaunas įstojo savanoriu į besikuriančią Lietuvos kariuomenę ir tarnavo 1-me gusarų pulke. Dalyvavo kovose su lenkais ir buvo pakliuvęs į nelaisvę, bet pabėgo. Sunkus buvo tas jo pabėgimas. Tris valandas pelkėse ledu apšalusiam vandenyje ilindęs tupėjo ir laukė nakties, kad sutemus ir niekam nematant galėtų pabėgti.

Išėjęs iš kariuomenės vertėsi prekyba ir Dusėtų miestelyje turėjo didelę manufaktūros krautuvę. Bolševikams užėjus krautuvė buvo nacionalizuota ir jos savininkai Povilas ir Uršulė buvo laikomi 'buožėmis' ir, kad išvengtų išvežimo, turėjo slapstytis.

Vokiečiams atėjus Lietuvon, Povilas Leleika buvo Dusėtų valsčiaus viršaičiu. Artėjant bolševikams antrą kartą Lietuvą, Povilas su žmona Uršule ir dukterimi paliko Lietuvą ir atvažiavo į Vokietiją ir apsistojo Bavarijos sostinėje Muenchene. Į Ameriką atvažiavo 1949 m. Trumpą laiką pagyvenęs Pensilvanijoje persikėlė į Detroitą ir čia iki išėjimo į pensiją dirbo Mc Clauth Steel fabrike.

Pašarvotas buvo C. Steponausko laidotuvių koplyčioje. Kovo 31 d. kun. Viktorui Kriščiūnui vadovaujant sukalbėtas rožinis. Atsisveikinimo žodį tarė: Stasys Šimoliūnas LKK savanorių vardu ir Vincas Tamošiūnas LSSST vardu. Savanoriai ir šaliai atsisveikinimo metu stovėjo garbės sargyboje.

Po pamaldų Dievo Apvaizdos bažnyčioje balandžio 1 d. buvo nulydėtas į Holy Sepulchre kapines ir palaidotas. Pietūs laidotuvių dalyviams buvo duoti Roman sve tainėje.

Liko: žmona Uršulė, duk tė Stasė ir žentas Mečys Narbutai, vaikaičiai Edmundas architektas ir Kęstutis teisių studentas.

Tebūna lengva tau, Povilai, nors ir svetima, bet svetinga Amerikos žemėlė!

MINĖS DVIDEŠIMTS METŲ SUKAKTĮ

LDK Birutės d-jos Detroito skyrius minės savo 20-ties metų sukaktį sekmadienį, balandžio 20 d. 12:30 val., Detroito Lietuvių Namuose. Oficialioje dalyje Mėta Šepetienė kalbės apie Draugijos kūrimąsi bei veiklą Lietuvoje ir išeivijoje.

Meninę dalį atliks muziko Stasio Slizio Moterų ansamblis. Bendruomenės teatro jaunimas suvaidins aktorius Karolio Balio paruoštą vaizdelį iš 'Pavojingoje zonoje'.

Po to seks dar ketelį įdomių pasirodymų. Pasibaigus programai bus pietūs. Detroito ir apylinkių lietuviai maloniai yra kviečiami į minėjimą atsilankyti ir paremti birutininkes.

JAUNIMO KONGRESUI atstovams išrinkti rinkimine komisija sudaro: Gintė Damašytė, Asta Banionytė, Vitas Sirgėdas, Vikt. Nakas ir Robertas Selenis. Rinkimai įvyks gegužės 3 ir 4 d.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UZ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.
TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
affiliated with PODAROGIFTS, INC.

prima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape records) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 MADISON AVENUE, FLOOR 21ST,
(Tarp 51 ir 52 g-vės)
NEW YORK, N. Y. 10022
Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

New York, N. Y. 10003, 45 Second Avenue Tel.: 254-5456
New York, N.Y., 10011, 135 W. 14 St. CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127, 331 West Broadway 268-0068
Buffalo, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue 856-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue 278-6966
Chicago, Ill. 60629, 2501 West 69 St. 925-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road 884-1738
Irvington, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue 372-4685
Irvington, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave. 374-6446
Fort Wayne, Ind. 46808, 1807 Beimeke Rd. 432-5402
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W. 458-2256
Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave. 365-5255
Hartford, Conn. 06106, 518 Park St. 246-9473
Lakewood, N. J. 08701, 241 Fourth St. 363-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd. 261-2994
New Haven, Conn. 06511, 1329 Boulevard 562-1446
Newark, N. J. 07106, 698 Sanford Ave. 373-8783
Passaic, N. J. 07055, 176 Market Street 472-6387
Paterson, N. J. 07656, 60 Broadway 345-2028
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th St. PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141, 4925 Old York Rd. 763-4818
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street 481-2750
San Francisco, Calif. 94115, 1826 Divisadero St. 346-1571
Waterbury, Conn. 06708, 905 Bank Street 756-6766
Woodhaven, N. Y. 11421, 94-08 Jamaica Ave. 441-4712
Worcester, Mass. 01610, 144 Millbury Street 798-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street 743-0440

Vilties draugijos šimtininkui, tautinės srovės veikėjui

JURGIUI JAKUBONIUI

mirus, žmonai STASEI ir artimiesiems
nuoširdžią užuojautą reiškia

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

Lietuvos Kariuomenės Savanoriui Kūrėjui,

A. A.

POVILUI LELEIKAI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo jo žmonai URŠULEI, dukteriai STASEI NARBUTIENEI su šeima ir jų artimiesiems:

V. Tamošiūnas
A. ir M. Klimkaičiai
A. ir R. Tamulioniai
V. ir A. Patalauskai
P. Stanionis
J. Preibys ir
F. Blauzdys

A + A

DR. K. VYŠNIAUSKUI

mirus, jo žmoną ZINĄ, sūnų ir dukterį nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Alfonsas, Erika, Joana ir Edvardas
Steponavičiai